

Priėmė Lietuvos konstituciją

Portugalijoje vėl neramu

Daugiau geležinkeliečių streikuos

Lietuvos konstitucija priimta.

WASHINGTON, rugpjūčio 8 d. (Elta). — Rugpjūčio 1 d. Lietuvos Steigiamasis Seimas galutinai trečiuoju skaitymu priėmė Lietuvos Respublikos Konstituciją.

Visoje šalyje iš tos priežasties rengiamos didžiausios iškilmės.

Generalinis streikas Portugalijoje.

MADRIDAS, rugpjūčio 10. — Vietos laikraščių gautomis žiniomis, generalinis streikas tapo paskelbtas visoje Portugalijoje. Prisibijimą sumišim. Dėl to valdžia vėl apšėdė Lisboną ir persikėlė į Cascas fortą, konstitucinės gvarantijos tapo suspenduotos ir liko paskelbtas apgulimo stovis.

Geležinkeliečiai grumoją nauju streiku.

Kiti geležinkeliečiai streikuos, jei jie turės dirbti su mušekomis.

CLEVELAND, O., rugpjūčio 10. — Dabar galima tikėtis, kad prie geležinkeliečių streiko prisidės daug ir geležinkeliečių iš keturių didžiųjų brolių — inžinierių, trainmenų, konduktorių ir sviemenų. Tų brolių viršininkai leido savo nariams susilaikyti nuo darbo ten, kur yra pavojus, kad juos gali pasauti ar sumušti geležinkelio privatiniai muškos, — reikiama, skelbti streiką ten, kur dirba streiklaužiai ir muškos ir streikuoti tol, kol tas pavojus nėra praėjęs, t. y. kol muškos nėra pašalinti. Kadangi daugelis geležinkelio dirbtuvių yra operuojamos pagalbos streiklaužių ir juos apsaugoti yra pastatyti muškos, tai visur tokiose vietose dirbantys ant traukinių geležinkeliečiai galės streikuoti, nes jiems nuolatos, tokiose atsitikimuose tenka su tais muškomis susidurti.

Valdžios pranašas vyriausiojo pašto bokšte orą Chicago ir aplinkini pranašauja šiaip:

Šiandien — giedra, gal nepastovus vakarą.

Saulė teka 5:54 val., leidžiasi 7:58 v. Mėnuo teka 9:28 v vakare.

Užgrybė Poincarės poziciją.

Susitaikimas tarp talkininkų darosi visai negalimas.

LONDONAS, rugpjūčio 10. — Anglijos kabinetas šiandien atmetė Francijos premiero Poincarė padarytus vyriausius talkininkų tarybai pasiūlymus Vokietijos kontribucijos klausimui.

Krizis dar labiau padidėjo kada Francijos kabinetas nutarė užgrybti Poincarė poziciją. Po Anglijos kabineto svarstymo pasidarys įtempimas santykių tarp Anglijos ir Francijos, tapo pasiūlyta, kad Vokietijai būtų suteiktas laikinis moratoriumas, o su kitais plenais palukėti kitos internacionalinės konferencijos, kada viskas galutinai bus sutaukinta.

Buvo svarstomi ir kiti kontraspaišymai, taikomi vieton Poincarė pasiūlymų, bet iš to nieko neišėjo. Ministeriai yra nusiminę. Visi sutinka, kad konferencija turės paimti, jei Francija nepermainys savo kontribucijos programą.

Kalbama, kad Poincarė nedarys jokių permainų iki jis nebus pasitaręs su Francijos atstovų butu. Tuo gi tarpu jis reikalauja ratifikuoti jo pasiūlymus kaip jie yra paduoti. Taipiau kalbama, kad Lloyd George yra pasirengęs daryti koncesijų, bet priešinasi kraštutinėms priemonėms prieš Vokietiją.

Jeigu įvyktų trukimas tarp Anglijos ir Francijos ir entente parytų, Anglijoj veikliausia būtų paskelbti visuotini rinkimai.

Desėtkai tukstančių miršta badu Rusijoje.

40,000 žmonių miršta kas mėnesį Charkovo apygardoje, sako žinios.

GENEVA, liepos 22 (Korespondencija). — Tautų sąjungos sveikatos skyriaus gautosios žinios rodo, kad šiemet Charkovo distrikte, Rusijoje, kas mėnesį miršta apie 40,000 žmonių. Tai reiškia, kad iš kiekvieno tukstančio gyventojų miršta 600. Nuo kovo 1 d. iki 20 d. mirė badu 125,000 žmonių.

Iš 3,125,277 gyventojų Totorių respublikoj, iki kovo mėn. mirė 2,500,000. Nuo sausio 1 iki kovo 15 buvo 392,390 susirgimų limfomomis ligomis. Ukrainoje plėtėsi cholera ir mirtinumas siekė 60 nuoš.; labai stokavo vaistų, o ligoninėse negalėjo sutalpinti 80 nuoš. ligonių.

Iki geg. 2 d. skaičius susirgimų tyfu Kaukaze ir Centrinėje Azijoje (Rusijoje) siekė 513,319, kuomet tuo pačiu laikui pernai buvo susirgimų 326,665.

Gubernatorių konferencija.

ST. PAUL, Minn., rugpjūčio 10. — Šiandien čia prasidėjo septynių centralinių vakarų valstijų gubernatorių konferencija, suauktoji tikslu apsvastyti angliakasių streiko padėtį centralinių vakarų valstijose. Wisconsin gubernatorius Blaine savo kalboje pareiškė, kad dabartinį anglių trukimą pašalinti gali tik federalinės valdžios užgrybimas ir operavimas visų anglių kasyklų.

EXTRA!!

Naujas skandalas valstybinėse Lietuvos įstaigose! Padaryta krata pas Socialės Apsaugos Skyriaus viršininką; rasta daug maisto produktų ir kitokių daiktų, gautų iš Amerikos ir skiriamų biedniams vaikams ir senelėjams sušelpiti. Viršininkas suareštutas ir traukiamas tieson.

Šitos naujo "Pučkio" bylos aprašymas tilps ryto "Naujienose".

Baigiasi angliakasių streikas.

Lewis sako, kad už savaitės angliakasiai jau dibišį.

CLEVELAND, rugpjūčio 10. — Angliakasių unijos policy komitetas šiandien nutarė leisti tęsti tarybas su nepriklausomaisiais kasyklų savininkais centraliniame anglių lauke. Tuo formaliniai tapo užgirtas Lewis ir kitų viršininkų nusistatymas tartis kad ir su dalimi kasyklų savininkų. Lewis delei to pasakė:

"Aš pranašauju, kad kada skalės bus čia nustatyta, 75 nuoš. kasyklų savininkų pasiūlymų sutartį ir jų angliakasiai bėgyje savaitės sugrįš į darbą".

Po to gi busia susitaikinta ir su antracito (kietųjų anglių) kasyklų savininkais.

Už generalinį streiką prieš karą.

FRANKFURT ANT MAINO, Vokietijoje, rugpjūčio 10. — Čia laikomas internacionalis angliakasių kongresas šiandien nutarė griežti aštrius priemonių, kad neprileidus karų ateityje. Kongresas priėmė Belgijos angliakasių pasiūlytą rezoliuciją, kad atsitikime karo būtų paskelbtas generalinis streikas. Įsėdėjai tvirtino, kad sustabdymas darbo viso pasaulio kasyklose padarytų negalimu vedimą karą.

Triukšmas Italijos parlamente.

LONDONAS, rugpjūčio 10. — Iš Rymo pranešama, kad aštirus susikirtimas tarp socialistų ir fascisti įvyko Italijos atstovų bute. Buvo prieita prie to, kad atstovai išsitraukė revolverius ir grėsė šaudimais. Prieš kilsiant triukšmui premieras Facta pasakė pakalbą, kurioj jis persergėjo šalį, kad valdžia griežtiai aštriai prie mušius ir sumišimus. Tikimasi, kad Facta laimės pasitikėjimo balsavimą.

LONDONAS, rugpjūčio 10. — Du airiai, Joseph Sullivan ir R. Dunn, kurie nušovė field maršalą Henry Wilson, šiandien tapo pakarti.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugpjūčio 10 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.45%
Austrijos 100 kronų	\$4
Belgijos 100 frankų	\$7.58
Danijos 100 frankų	\$21.55
Finų 100 markų	\$2.12
Francijos 100 frankų	\$7.96
Italijos 100 lirų	\$4.57
Lietuvos 100 auksinių	12c
Lenkų 100 markų	13c
Norvegų 100 kronų	\$17.26
Olandų 100 guldenų	\$88.78
Švedų 100 guldenų	\$26.14
Šveicarių 100 markų	\$19.02
Vokietijos 100 markų	12c

Sugrąžino resignaciją.

PEKINAS, rugpjūčio 9. — Chinijos parlamentas sugrąžino resignaciją prezidento Li Yuang-hung, kadangi parlamentas yra nusitaręs nesimaišyti į valdžios reikalus iki nebus parašyta nauja šalies konstitucija. Delei to prezidentas manęs apleisti šalį ir pasitraukti iš politikos. Jis mano, kad delei sugrąžinimo resignacijos jo pozicija pasidarys silpnesnė, jo paskirimas kabinte abejotinas ir kad jį delei to gali puliti militaristų grupės. Paskirtasis gi premieris Tang Šao-yi skelbia, kad su juo nebuvo pasitarita ir jis premjerystės nepriims. Finansų ministeris irgi nepriima siulomos vietos, kadangi izde nieko nėra ir jis negali išmokėti algų ir kitų išlaidų.

Delei nebuvimo Chinijoje tikros valdžios, militaristai gali kūrį daryti, eikvoti šalies izdą, palaikyti vidurinę kovą, didinti armijas ir visai terioti ir varginti šalį.

Dabar devynios provincijos dalyvauja savytarpinėj kovoj. Vienatinė viltis yra, kad parlamentas patieks naują konstituciją ir sudarys naują konstitucinę valdžią. — Bet didžiausi optimistai pripažįsta, kad tam ima mažiausia penkis mėnesius laiko.

Skaičius žuvusiųjų didėja.

Dabar apskaitoma, kad 50,000 žmonių žuvo Chinijos tyfune.

PEKINAS, rugpjūčio 10. — Amerikos legacija gavo žinią nuo Amerikos konsulo Swatowe, kad dabar apskaitoma, jog ten laike tyfuno rugpjūčio 2 d. žuvo apie 50,000 žmonių. Konsulas sako, kad 100,000 žmonių liko be pastogės ir jie yra labai reikalingi umios pagalbos.

Lietuvos atstovas pas P. Hughes'ą.

WASHINGTON, rugpjūčio 8 d. (Elta). — Vakar Lietuvos Atstovas gerb. V. Čarpeckis atsilankė pas Valstybės Sekretorių p. Hughes'ą, kuriam išreiškė padėką už suteiktą Lietuvai pripažinimą. Lietuvos atstovas buvo labai maloniai priimtas. Pasikalbėjime p. Hughes'as pareiškė savo pasitikėjimą, kar tarpe dviejų valstijų Amerikos ir Lietuvos įvyks artimų ir draugių santykių.

Šiandien buvo raštu įteikta Valstybės sekretoriui Lietuvos Vyriausybės padėka Amerikos valdžiai už pripažinimą.

Graikai traukiasi.

KONSTANTINOPOLIS, rugpjūčio 10. — Turkų žandarai praneša, kad graikų kariuomenė traukiasi nuo Konstantinopolio linkui Adrianopolio ir Silivri.

Lietuvos žinios

Kaip džiaugtasi Kaune.

WASHINGTON, (Elta). — Sulig gautų papildomų iš Kauno žinių, vos tik pasiekė Kauną kablegrama apie Amerikos pripažinimą, St. Seimas pertraukė savo posėdį. Atstovai sustoję sugiedoję tautos himną. Visose mokyklose pertraukta mokslas. Į gatvę išėjo tvarkoje kareivių pulkai karo parodai, buriai žmonių susirinko į viešąją aikštę ir tuoju susiformavo eiseną, kuri minia apibėrė gėlėmis.

Žinios apie tas manifestacijas Lietuvoje jau pasiekė ir Valstybės Departamentą. Ten buvo jos sutiktos su tikru pasigerėjimu.

Vilnius.

Kiek pravoslavų Vilniaus krašte.

E. VARŠUVA. — Anot lenkų statistinių davinių Vilniaus krašte esama šit kiek pravoslavų: Vilsiaus apskr. — 0.9 nuošimčių; Trakų — 1 nuoš.; švenčionių — 7.8; Ašmenos — 26 nuoš.; Disnos — apskr. — 50 nuoš.; Duniavo apskr. — 46 nuoš.; Breslavos apskr. — 56 nuoš. ir Vileikos apskr. — 73 nuoš.

Idomaujasi skerdynėmis. Generalas Konaževskis labai susijdomavo Rūdnės įvykiais. Vakar atvyko pas rabiną gen. Konaževskio raštinės atstovas su prašymu suteikti jam žinių apie tuos įvykius. Rabinas nusprendė.

rodė šaltinius, iš kur jis paėmė tas žinias ir kur karo valdžia taip pat gali gauti tolimesnių žinių.

— Raskutinės Vilniaus skerdynės matyt, sukėlė didelio susirūpinimo Varšuvos vyriausybės. Be to seimo tarymų komisijos ir vidaus reikalų ministerijos komisijos "Unser Tog" pranešimu čion atvykusi ir karo ministerijos tardymo komisija su gen. Mokšėkiu piešaky. Atvykusio komisija tuojau išklaušė apsaugos kuopos vadą Janovskį.

Neitrālė zona.

MOCKAVA. — Apie liepos mėn. 6 d. čia neitrālėje juostoje, Paleliuose stovintis buvusios Čaikovskio bandos railelių burys ties Punksu darė nepaprastą savo judėjimą: buvo manęs ilgesniam laikui apsisotiti Punkso miestelyje, čia buvo užsakyta jiems kambariai ir arkliai tvartai, ir kalbama kad ateis čia jie gyventi; bet minėtą dieną jie čia atėjo, per dvi dieni apylinkėje ir po vietinį mišką darė nepaprastą žvalgybą, sušėrė gyventojams javų, pamažino lašinių ir tt. ir vėl išėjo atgal. Mat, buvo atėję pagazdinti gyventojų, kad ištikimai pildytų įsakymus.

— Lenkai neitrālėje juostoje darą arklių mobilizaciją. Liepos mėn. 6 d. Andrejevo valsčiaus (ties Punksu) gyven tojai buvo šaukti su arkliais į Cipliskės.

SPRINGFIELD, Ill., rugpjūčio 7. — Gubernatorius Len Small sugrįžo iš atostogų į Springfieldą ir pradėjo eiti savo pareigas.

Kodel per "Naujienas"

Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siunčia pinigus Lietuvon per Naujienas. Tai yra todėl,

- 1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsipelnė didžiausio pasitikėjimo,
- 2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogeriausia ir kuogrečiausia, — taip kaip niekas kitas negali;
- 3) kad kiekvieną pinigų siuntinį (parlaidą) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne veliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;
- 4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko ar jo skyriuose;
- 5) kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepia į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Nujienų kvito numerį.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tikiai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip-jau ir į visus kitus svieto kraštus.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJINIŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE

3210 So. Halsted St.	BRIDGEPORTO SKYRIUS	Tel. Boulevard 9663
1614 West 46th Street	TOWN OF LAKE SKYRIUS	Tel. Boulevard 0672
4138 Archer Ave.	BRIGHTON PARK SKYRIUS	Tel. Lafayette 7674
523 West 120th St.	WEST PULLMANO SKYRIUS	Tel. Pullman 0169
293 East 115th St.	ROSELANDO SKYRIUS	Tel. Pullman 0659

Pasikalbėjimas su Friends of Soviet Russia Lyderiu

New Yorko žydų dienraščio "Forverts" atstovas buvo atsilankęs pas Friends of Soviet Russia vyriausiąją galvą p. Jacob Hartmaną pasiteirauti arčiau apie tos draugijos darbų ir, ypačiai, dėl kai kurių neaiškumų jos piniginių apyskaitų, paskelbtų organo "Soviet Russia" liepos mėnesio leidiny.

"Forverts" visą tą savo reporterio pasiūlymą su J. Hartmanu išspausdino. Pasiūlymas labai įdomus, reporterio klausimai ir Friends of Soviet Russia lyderio atsakymai meta nemažai šviesos į tos organizacijos operacijas su surenkamais Rusijos bauduoliams šelpti pinigais.

"Forverts" reporteris klausia p. J. Hartmaną: —Sulig jūsų paskelbta apyskaita, jūsų organizacija vadinama Friends of Soviet Russia yra surinkus Amerikoje viso arti 600 tukstančių dolerių užduočių bauduoliams Rusijos žmonėms šelpti. Gal galėtumėt pasakyti man, kodėl iš tos milijoninės sumos į Rusiją tepasiųsta produktų vos tik už du tukstančius dolerių?

—Visai paprastas dalykas, — atsakė p. Hartman. Už du tukstančius dolerių maisto mes pasiumtėm tuojau, kai tik pradėjome darbuotis. Mes norėjome parodyti plačiam pasauliui, kad mes tuo dalyku esame rimtai susirupinę ir kad jau siunčiame maistą Rusijon... Tai buvo dar pirmąkurio mūsų padedamosios organizacijos vadinamos "Federated Relief Committee", kuri turi supirkti produktų Rusijai.

—Kodėl jūsų apyskaitoj parodė, kad apie 15 tukstančių dolerių (aiškiai \$14,800) esą pasišta į Berlyną. Kam jūs esate tuos pinigus nusiuntę ir kuriam reikalui? — klausia reporteris.

—Berline yra visų užsieny veikiančių šelpimo organizacijų (komunistinių) centralinis komitetas, o todėl suprantama, kad savo pinigus mes ir siuntėme per Berlyną; antra gi, Berline ir produktų galima pigiau pirkti, — aiškino p. Hartman.

—Na, jeigu taip, tai kodėl jūs, p. Hartmane — kodėl Friends of Soviet Russia ne siuntėte ir likusių 411 tukstančių dolerių per Berlyną? Tuo būdu juk būtų sutausoję nemažą pinigų, kadangi, sakote, visi produktai Vokietijoje daug pigiau gaunami, negu Amerikoje, o ir transportas iš Vokietijos į Rusiją kur kas pigiau pareitų, negu iš Amerikos.

—I tą klausimą jums galėtų atsakyti tik "Federated Committee", kuriai mes pavėdėm visą ekonominį šelpimo darbą, — atsakė p. Hartman.

—Kurios visuomeninės organizacijos yra prisidėjusios prie "Federated Committee", kurio žiniai jūs pavėdėte apie pusę milijono dolerių surinktų Rusijos bauduoliams šelpti? Iš ko tas "Federated" Komitetas susideda?

—Aš negaliu jums į klausimą atsakyti. Tikresnį atsakymą jums galėtų duoti tik sekretorė, Miss Zimmerman, kuri dirba viename Sovietų Biuro ofise, 110 West 40-th street.

—Gal jūs, p. Hartmane, galėtumėt duoti man bent finansinę apyskaitą to "Federated" Komiteto, kuriam jūs pavėdėte apie pusę milijono dolerių? Butų labai įdomu žinoti, kur ir kaip jis tą milijonišką sumą pinigų yra suvartojė.

—Negaliu duoti jums to, ko aš pats neturiu. Jokios apyskaitos dar nėra paskelbta.

Gal po poros savaitių bus paskelbta.

—Ar "Federated" komitetas dirba ir kuriai nors kitai šelpimo organizacijai, ar tik jusiškai?

—Kol kas jokiai kitai organizacijai nedirba.

—Jeigu nedirba jokiai kitai, kaip tik jusiškai, tai kodėl jūs vadinate jį "federated"?

—Mat iš pradžių mes manėme, kad prie mūsų prisidės ir kitos šelpimo organizacijos ir tuomet mes iš vieno galėsime pirkti prekių Rusijai. Nelaimė, jokios kitos organizacijos su mumis nesusidėjo.

—Vadinasi, ji yra ta pati jūsų organizacija, tik kitu vardu krikštyta?

Toliau reporteris klausia:

—Savo apyskaitoj jūs rašote, kad visos jūsų išlaidos, kurios pasidaro pinigų, drapanas ir šiaip daiktus renkant ir atsiuokimus leidžiant, siekia ne daugiau kaip 3½ nuosimti nuo kiekvieno 100 dolerių surinktų pinigų. Ar iš tiesų taip yra? Sulig mūsų apyskaitų, jūsų išlaidos yra daug didesnės — daugiau 76 tukstančiai dolerių, o tai yra nemažiau kaip 13 nuosimtis pajamų, ir tai vieno tik jūsų newyorkinio ofiso. Kuo jūs galėtumėt tą prieštaravimą išaiškinti? Ir vėl: savo pranešime (apyskaitoj) jūs rašote taip, kad galima suprasti, jog į tuos 55 tukstančius dolerių, kur jūs išleidote organizavimui, skelbimams ir atsiuokimams, yra įskaitytos ir visos išlaidos jūsų kuopij ir skyrių New Yorko ir provincijoj. Bet jūsų sąskaitininkas rašo, kad tai esą tik jūsų newyorkiško ofiso išlaidos ir kad skyrių išlaidų apyskaitoj nėra įtraukta nė vieno cento. Kaip jūs tą prieštaravimą galėtumėt man paaiškinti?

—Jūs tiesa. Tai yra klaida. Tikrų skaitlinių aš neatsimenu. Man tečiau rodo, kad jūsų apyskaitas yra teisingas.

—Jeigu taip, tai gal jūs, p. Hartmane, galėtumėt man pasakyti tikrai, kiek ištikrųjų jūsų skyriai visoj šaly yra surinkę pinigų ir kiek išleido? P. Hartmanas nusišypsojęs atsakė:

—Jūs patys gerai suprantate, kad tai negalimas dalykas. Jūs suprantate, kad skyrių išlaidos labai didelės. Dažnai skyriai išleidžia daugiau negu kad surenka, o todėl jei paskelbtum apyskaitą su visomis tokiomis išlaidomis — padarytų labai blogą įspūdį. Mūsų pajamose įtraukta tik balansai, kuriuos skyriai yra mums atsiuntę ir sumos atsiųstos atskirų aukotojų amerikiečių. Liberalų žurnalai, kaip The Nation, The New Republic ir The Freeman yra daug gera mūsų organizacijai padarę. Jie įgaudeno daugelį savo skaitytojų padėti mums. Visoj šaly mes turime 150-200 skyrių, ir duoti kokią nors finansinę apyskaitą iš jų veikimo mums yra visai negalimas dalykas. Dažnai mes patys nežinome, kiek pinigų jie yra surinkę ir kiek išleido.

—Savo pranešime jūs sakote, kad esate davę 4200 dolerių žurnalui "Soviet Russia". Ką tai reiškia

—Paprastas dalykas. Kol buvo čia Sovietų valdžios atstovas Martens, tai to žurnalo išlaidas padengdavo sovietų valdžia. Kai Martens tapo išsiųstas iš Amerikos, žurnalas "Soviet Russia" perėjo į privatinės rankas žmonių, kurie pašventė jam ne mažą savo pinigų. Del to mes nutarėme žurnalą remti ir nuo sausio pirmos dienos duodame jam kas mėnesis po tukstantį dolerių subsidijos.

Čia "Forverts" reporteris

sakosi norėjęs paklausti p. Hartmaną: "Kokia teise vaduodamies jūs aikvojate kas metai po dvyliką tukstančių dolerių užlaikymui komunistinio savo laikraščio ir savų komunistinių rašytojų čia, Amerikoje, kuomet tie pinigai yra surinkti badu mirštantiesiems Rusijoj žmonėms gėlbėti? Jei-ku Soviet valdžiai reikia turėti čia savo žurnalą, kuris jos interesus gintų, tai tegul ji savo pinigais ir jo išlaidas padengia, o be to New Yorke yra pakankamai sovietų burių, kurie gali patys darba atlikti ir išlaidas padengti." Reporteris tečiaus tokio klausimo nestatė. Jis atsiminė, kad sėdįs prieš jį ponas Hartmanas yra ne tik "Friends of Soviet Russia" galva, bet ir vyriausias redaktorius kalbamojo žurnalo "Soviet Russia", gaunančio 12 tukstančių dolerių subsidijos — iš žmonių suaukotojų bauduoliams šelpti pinigų.

Reporteris ėjo prie kitų klausimų:

—Jūsų apyskaitoj paduota didelės pinigų sumos išleistos skelbimams, — klausė reporteris p. Hartmaną: — kaip išaiškinti tą didžiausią išlaidą skelbimams, kuomet visa pažangioji ir socialistinė spauda, tiek angliškąji tiek svetimų kalbų, visą laiką davė dykai vietos visokiems pranešimams, straipsniams, rašė redakcinuose straipsniuose etc.? Kuo jūs galite tati išaiškinti, jeigu be to jūs esate išleidę dešimtimis tukstančių dolerių "publikacijai": lapeliams, laiškam, iškalboms etc.?

—Spauda ne visados naudojama dykai. Kartais mums teko mokėti už skelbimus žurnaluose The Nation ir The New Republic. O be to mes duodame apmokamus skelbimus visiems angliškiems ir svetimų kalbų "Darbininkų Partijos" organams. O tai kaštuoja pinigų, — atsakė p. Hartmanas.

—Man būtų nuostabu, kad jūs duodate taip dažnai ir tokius didelius — po pusę, po tris ketvirtadalius puslapio — skelbimus komunistiniams laikraščiams. Juk kai kurie jų visai neturi skaitytojų, o kiti kad turi kiek, tai visai menką skaičių. Kokia gi gali būti jums nauda iš tų skelbimų menkai kieno teskaitomuose komunistų organuose?

P. Hartman prisipažino, kad skaitytojų, tiesa, jie dabar nebūti. "Bet," sako jis, "pradžioje, kai tik laikraštis "Worker" pasirodė, mes tikėjome, kad jis umai įgys didelį būrį skaitytojų, nes pradžioje gaudavo kas savaitę apie po du šimtu naujų prenumeruotojų."

—Bet štai jūs prisipažįstate, kad dabar jūsų laikraštis "Worker" skaitytojų visai nebūti. Tai kam jūs ir dabar duodate jam brangiai apmokamus skelbimus?

—Toks yra mūsų nutarimas, — atsakė p. Hartman.

—Vadinasi, jūs aikvojate tukstančius dolerių brangiems skelbimams savo dviejuose, skaitytojų neturintuose, dienraščiuose New Yorke, o gaunate dykai vietos kituose laikraščiuose, kurie turi daug skaitytojų?

—Čia aš galiu jums tiek pasakyti, mūsų ofisas daro tik tai, ką jam komitetas liepia daryti.

—Sulig jūsų apyskaita "Friends of Soviet Russia" draugija per pirmuosius 8-9 mėnesius esanti išleis apie 20 tukstančių dolerių algomis ir 9 tukstančius dolerių "grynomis išlaidomis." Ar dabar tos išlaidos jau sumažėjo?

—Ne. Jos nė kiek nesumažėjo, o delto mes dabar pradėjome naują kampaniją. Mes dabar pradėjome kampaniją parupinti Rusijos ukiminkams darbo įrankių. O tai suriša vėl su naujomis išlaidomis. Mes vienok turime tai daryti, nes badas Rusijoj gal but ne-

užilgo baigsis ir mums reikia vesti savo darbą toliau — rinkti pinigus užio padargams.

—Dar pora klausimų. Sulig apyskaita, jūsų organizacijos kaskoj turėtų likti truputį daugiau kaip 79 tukstančiai dolerių gryna pinigais. Apyskaitoj parodyta keletu tukstančių dolerių mažiau. Kitų pinigų paduodama "accounts receivable and assets." Tarp "assets" yra paduotos dvi skaitlinės, kurių mes niekaip negalime suprasti. Jūs rašote, kad iš surinktų pinigų jūs esate 15 tukstančių dolerių "investavę" į rakandus (furniture) ir 2400 dolerių į knygas, kurias jūs pardavinėjate. Kaip offso išlaidose, taip ir "publikacijų" išlaidose tokių išlaidų visai neparodyta. Kodėl gi reikėjo jums pavartoti tuos 4 tukstančius dolerių, kad subalansavus savo piniginę apyskaitą. Jeigu jūs nesate tokių pinigų išleide, tai kaip jie gali figuruoti balanso suvedime? Ir vėl: Savo apyskaitos pradžioje jūs laikinai nuimate nuo visos sumos sukelektuotų pinigų 11 šimtų dolerių čekiais, kuriuos bankas esąs laikinai sugrąžinęs, nes jie buvę blogai "indorsuoti" arba pasirašyti. Tai, sakoma, "accounts receivable." Kodėl gi tie \$1100 nefiguruoja jusiškuose "accounts receivable" arba "assets"?

"Forverts" reporteris išsiėmė iš kišenės spausdintą apyskaitą ir parodė p. Hartmanui visą tai, apie ką jis kalbėjo. Ir abudu bandė kartu surasti tinkamo atsakymo į tuos neaiškius klausimus. Abudu peržiūrėjo visas paduotąsias skaitlines. Ant galo p. Hartmanas pareiškė, kad del tų klausimų jis negalįs nieko pasakyti. Jei reporteris noris, tai geriau tegul jis pasimatąs su sąskaitų vedėju p. Wood, kuris gyvenęs Bronx'e...

Organizacijos "Friends of Soviet Russia" ofisas randasi 201 West 13-th St., New York, ir užima keletą augštų. Ten dirba visas etatas valdininkų ir knygvėdžių. "Forverts" reporteris kalbėjosi su vyriausiais knygvėdžiais, bet tarp jų nebuvo nė vieno, kurs būtų galėjęs išaiškinti jam tuos paprastus klausimus...

Priešas: "Forverts"ui pas-

Jis linksmas, nes turi

BAMBINO

Valdžionkio Reg. S. V. Pat. Biuro

Kudikiai mėgsta jį!

Jie prašo daugiau!

Bambino yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių suirimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kudikių draugas.

35c. aptiekose arba už 40c. prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Piliava, Kaunas ir Vilnius

Jei jūs manote važiuoti Lietuvon pasimatymui su giminėmis arba norite atskleisti draugus, žiūrėkite, kad laivakortė būtų piršta pas The Royal Mail Line. Dideli ir populiarai laivai: "Orduna", "Orbita" ir "Orpesa", kurie plaukioja tarpe New Yorko ir Hamburgo kas dvi savaites. Jie yra labai gražiai ir įvariai įrengti. Trečia klasė tiesiog yra puiki. Bus labai žingėdu važinėti tais laivais. Filmas informacijas gauste nco agentų arba

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.,

117 W. Washington St. Chicago. 325 Second Ave., So. Minneapolis.

kelbus "Pasikalbėjimą su Friends of Soviet Russia lyderiu", kai kurie laikraščiai pradėjo daryti užmetimų, kad esą "Forverts" pats neprisidėdamas prie Rusijos bauduolių šelpimo, bandas šelpimo darbu pakenkti.

Kad tie priekaištai neturi pagrindo rodo Maskvos Raudonojo Kryžiaus telegrama, kuria dėkuojama "Forverts"ui už "Pieno Fondo" sukūrimą. Telegrama skamba sekamai: Maskva, liepos 26.

Rusijos Raudonajam Kryžiui New Yorke.

"Tukstančiai Rusijos vaikų simčiai savo širdingą padėką 'Forverts'ui už 'pieno fondą', kuris liko prisiųstas per Ame-

rikos vaikams šelpti komiteta. Jie prašo "Forverts'o" skaitytojų padėti jiems pergyventi besieriantį žiemą.

Rusijos Raudonasis Kryžius Pasirašo: Solovjev, Einantis Rusijos Raudonojo Kryžiaus pirmininko pareigas Golubkov."

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakaro.
Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morkės ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 4758
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3395

GOLAN & GOLAN
ADVOKATAI IR PATARAIJAI
1305-7 127 N. Dearborn St.
Randolph 8899
MAURICE J. GOLAN
Res. 1102 S. Ashland Blvd.
Seeley 3676

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel.: Central 6390
Vak. 812 W. 33 St. Chicago.
Tel. Yards 4631

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 206, Home Bank Bldg.,
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Reister Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015, Val.: 6 iki 9 val.

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo Lietuvis, Lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai.
M. Yuška,
3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

Telephone Boulevard 6062
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Seredom 9 v. ryto iki 12. Vakaris 6-9. Nedėl. pagal sutarimą 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

A. MASALSKIS
Graborius
Atliekame darbų kuopiglausiai. Mažus grabus turime nuo \$3 ir augščiau, didelius nuo \$25 ir augščiau. Taip pat turime geras automobilius del krikštygų ir tt.
Reikale kreipkitės
3307 Auburn Ave.
Tel. Boulevard 4139

Phone Monroe 4680
North American
Accordion Mfg. Co.
Išdirbėjai geriausių ir lengviausių armonikų, pianų ir kitų instrumentų. Mūsų armonikos yra gvarantuotos.
Mes malnome senas armonikas ir darome naujas.
924-26 So. Halsted St., Chicago, Ill.

EINU IS BIZNIO
Kiekvienas siutas ir overkotas bus parduotas nepaisant ant nuostolių. Siutai ir overkotai \$50 vertės, dabar \$18.50 ir aukščiau (Sutiktume, kad kas pirktų staką ir fixtures. Stakos perkamas 25% iki 40% pigiau negu marketo kaina.
S. GORDON,
1401 S. Halsted St. & 739 W. 14th St. Atdara vakarais iki 9 val.

Extra! Extra!

Išvažiavimas Draugystės Lietuvių Tautos Atgimties įvyks nedėlioj, rugpiucio 13 d., Beverly Hills miške. Pasilinksminimai prasidės 11 val. iš ryto; pietus 2-ą val. po vidurdienio. Gaspadinės gamintojos prisirengę iš beržyno.

Kviečia visus chicagiečius į išvažiavimą, o draugystės nariai privalo nutarimo laikyti.

Pasarga: Vaziuokit Ashland 87 karais iki galui linijos, o nuo ten paeisite ir vakarus už geležinkelio atrasit papuoštą lietuviškomis ir amerikoniškomis vėliavoms vietą. **Kviečia rengėjai.**

Iveskite elektrai dratus savo stuboj
Tai kodėl ne šaukiate mūsų atstovą patogiam laikui, kad jums duotų aprokavimą įvedimo elektros į jūsų namą. Mūsų kaina yra prieinama.
Bridgeport Electric Co.,
1619 W. 47th Street
Telefonas Boulevard 1892 ir 7101

Ofiso Telefonas Boulevard 7820
DR. M. T. STRIKOLIS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 10-30; 3-30-5 ir 6-30-8-30. Ned. 10-30-12-00 dienų
1601 South Ashland Avenue, CHICAGO, ILL.
Nam.: 2914 W. 43rd Street, Tel. Lafayette 263

BIZNIERIAI

Ar jau visi turite užsisakę kalendorius sekantiems metams?

Dabar yra geras laikas užsisakyti Kalendorius gaunant pilną pasirinkimą. Reikia turėti omeny, kad pasirinkimas greit pradės mažėti, tavoras eis prastyn, o kainos kils. Paskutiniems tik likučiai atliks.

NAUJENOS dabar turi didžiausią pasirinkimą Kalendorių srity. Kainos yra žemos ir teisingos. Darbas padaromas gražiai ir laiku. **Nieks nepralengs Naujienų.**

P. Dubickas yra mūsų veikėjas kalendorių srity. Jisai aprupino Kalendoriais jau šimtus Chicagos biznierių, ir įgijo jų pasitikėjimo. Jisai moka suprasti biznio dvasią ir sulig to pritaikinti, tinkamiausią tos dvasios reiškęją. Jis patenkins Jumis ir Jūsų kostumerius, o tas padidins Jūsų pelną ir pagerins ateitį. Jisai pasirengęs aprupinti kalendoriais ir priemiesčių bei apilinkės miestelių biznierių ir pristatyti sampeius visiems ant pareikalavimo. Klauskit: raštu, telefonu ar asmeniškai ir busite aprupinti geriausia ir teisingiausiai.

Naujienos su Jums—Jūs su Naujienomis, — tebus nie toks mūsų bendras obalsis.

NAUJENOS, Telefonas: Roosevelt 8500.
1739 S. Halsted St.

KORESPONDENCIJOS

WAUKEGAN, ILL.

Rugpjūčio 6 d. Lietuvių Sveitinėje įvyko masinis susirinkimas (kas jį sušaukė? Red.) aptarti rengimą manifestacijos padėkavoti Jungt. Val. valdžiai už pripažinimą Lietuvos valstybės de jure. Išrinkta šešių valdyba, kad patenkintų visus žydų atstovų buvo p. Sam Glass, kurs pasakė trumpą prkalbą, ragindamas visus dėtis prie tos istorinės dienos. Pasak jo, lai visi pamato iš kur mes esame atėję ir kad musų tėvynė Lietuva yra nepriegulminga šalis.

Masinis susirinkimas nutarė rengti labai iškilmingą manifestaciją, kuri įvyks rugpjūčio 13 d. Išrinkta komisija, kuri tvarkys visą rengimo reikalą. Visi lietuviai yra kviečiami dalyvauti toji iškilmingoji dienoj.

Bus paimta Waukegano miesto salė susirinkimui. Programas bus labai platus — susidės iš dainų ir prakalbų. Bus anglų ir lietuvių kalbėtojai. Manoma, kad visi ex-karciviai dalyvaus manifestacijoj.

Taipgi išrinkta moterų komisija del papuošimo vaikų ir mergaičių. Pageidaujama, kad tėvai patys su vaikais dalyvautų.

Paroda prasidės nuo Lietuvių Svetainės, kampas 9-os ir Lincoln gatvių. Tie visi, kurie mano dalyvauti parodoj, yra prašomi susirinkti prie minėtos svetainės rugpjūčio 13 d., 1 val. po pietų.

Vyrai, moterys, didi ir maži — visi ura į manifestaciją!

Sus. 2-as rašt.

SO. BOSTON, MASS.

Iškilminga Lietuvių Paroda.

Pas mus rugpjūčio 6 d. įvyko labai iškilminga lietuvių paroda, kurios tikslas buvo padėkoti Jungt. Val. valdžiai už pripažinimą de jure Lietuvos valstybės. Parodoj dalyvavo veik visi lietuviai: tautininkai, katalikai ir socialistai. Komunistai nedalyvavo.

Paroda buvo gana skaitlinga ir graži. Tik iš vieno St. Bostono maršavo apie 5,000 žmonių; iš Cambridge, Mass., atmaršavo apie 3,000; iš Norwood, Mass. atvažiavo trokai apie 2,000. Brighton lietuvių buvo susidėję kartu su Cambridge lietuvių. Viso buvo šes benai: trys So. Bostono su Norwoodo ir trys Cambridge su Brightonu.

Paroduotojai buvo sugrupuoti sekamai: pirmiausiai ėjo apie 200 baltai parėdytų mažų mergaičių, po jų apie tiek berniukų, paskui visos moterys, ant galo vyrai, o paskiausiai važiaavo 55 automobiliai, visi papuošti su Lietuvos ir Amerikos vėliavomis. Taipgi važiaavo vienas trokas, papuoštas Lietuvos ir Amerikos vėliavomis. Troke važiaavo baltai parėdytos merginos, krivių kraitis, kunigaikštis Gedeminas ir keli Lietuvos karžygiai.

Paroduotojai ėjo nuo Lietuvių svetainės į miesto sodą, kur buvo dainuojamos Gabijos choro su benu lietuviškos ir amerikoniškos dainos ir sakoma prakalbos. Kalbėjo F. J. Bagočius, St. Seimo narys kap. Natkevičius, Kneizis, J. Vaskevičius, advokatas Kalinauskas, Kavaliauskas, Bostono majoro atstovas ir Mass. valstijos gubernatoriaus atstovas ir dar du kitu angliu. Pirmininkavo Dr. P. Jakimavičia. Klausytojų buvo apie 15,000—16,000.

Apvaikščiojime, dalyvavo latviai, kurių buvo apie 200 žmonių. Jie turėjo du savo kalbėtojus — vienas kalbėjo latviškai, antras — angliškai.

Buvo skaitytos ir priimtos rezoliucijos, išreiškiančios pa-

dėką senatoriams Henry Cabot Lodge ir David I. Walsh ir distrikto kongresmanams už jų pastangas Lietuvos gerovei. Taipgi buvo priimta rezoliucija, kurioj prašoma Jungt. Val. pagelbos išvartyti lenkus iš Vilniaus ir francūzų kariuomenę iš Klaipėdos krašto.

Buvo pasiųstos telegramos prez. Hardingui, senatoriui Henry Cabot Lodge ir kongresmanui James A. Gallivan. Telegramose dėkojama už pripažinimą Lietuvos valstybės.

—Raulinaitis.

ROCKFORD, ILL.

Šis miestas turi dar ir antrą vardą, kurs gana tankiai yra vartojamas, ypač biznio įstaigų mėgsta pasivadinti tuo antruoju vardu. "Forest City" arba girinis miestas buvo kieno tai pavadintas šis guoboms, klevais ir ažuolais apaugęs miestas. Minėtieji šešėlmėdžiai pridūda miestui puikią išvaizdą ir pridengia jį nuo vasaros karščių.

Per miesto vidurį teka upė Rock, kuri savo bėgančiu vandeniui neša iš miesto visokių nešvarumus ir varo keletą dirbtuvių, pastatytų ant vandens jėgų.

Lietuvių didžiūma apsigyveno pietvakarinėje miesto daly, kur prisistatė daug naujų gyvenamųjų namų, biznio įstaigų ir dvi bažnyčias. Dabar susutvėrė lietuvių korporacija, kuri stato grabų dirbtuvę.

—L. Savickas.

Prašo knygų

Kultūros Draugija "Žemaitija" gavo sekantį laišką:

"Is laikraščių sužinojau apie iškūrimą draugijos "Žemaitija" ir jos pasistatytą tikslą — šviesti Žemaitijos liaudį. Stovėdamas arti liaudies gyvenimo, matydamas ir patirdamas kuoplačiausia mūsų žemaičių vargus ir nelaimes ir vien tik delto žmonėse vyravjančius, kad jie dar tamsūs, nekultūringi; geisdamas žmonių labo, esu savo lėšomis įkūres pas save šioji tokį knygynėlį iš keliolikos knygelių, kurias dalinu skaitymui augančiai kartai. Bet stokojant lėšų negaliu tinkamai savo darbą plėsti, nes aš kaip finansininkas, taip medžiaginiai. Elogame stovyje randuos(tarnauju valsciaus raštinėj raštvedžio pagalbininku, gaudamas mėnesinių musiškių 900 auk. ir turiu dar apart savęs motiną ir brolių mažesnių užlaikyti) ir iš savo uždarbio daug negaliu skirti, o paramos Lietuvoje nėra iš kur gauti, nes esant didelei brangenybei negali darbininkai ir sau pragyvenimą uždirbti, o čia dar mažai apsisivietusiam žmogui ir noro nesiranda apšvietai iš savo uždarbio skirti; taigi labai sunku padidinti mano pradėtą knygynėlį. Užtaigi, gerbiamieji, kreipiusi į jumis, kad pagelbėtumėt, prisiusdami apšvietos knygelių, kurios tiktų mažai apsisikaučiams žmonėms."

Pasirašo: J. Butkus.
Adresas: Jonui Butkui, Kur-tavėnai, Šiaulių apskr., Lithuania.

"Žemaitijos" raštinė.

'Paskola'

Skoliname reikalaujan-tiems ant namų pinigų.

Iowa State Savings Bank

Sioux City, Iowa

Namų Paskolų Bankas

Detroito žinios.

Kaip praneša eastsidiečiai, vienas iš kairiųjų įsigijo valgyklą ant Westminster gatvės. Aplamai imant, savo biznelį užlaiko vien iš Lietuvių, apsigyvenusių toje kolonijoje. Bet valgyklos savininkas nuduoda daugiau išmanas, negu visi kiti biznieriai; produktus valgyklai, ypatingai mėsą, pradėjo pirkti pas svetintaučius ir rusus bučerius, aplenkdamas lietuvių įstaigas. Lietuviai, matydami jo pasielgimą, užprotestavo boikotu ir retas kuris dabar atsilanko valgyklon.

Viens iš boikotavusių pasakė: "lai džiūsta ta valgykla su jos savininku, bet aš daugiau jo nesilankysiu."

Rugpjūčio 6 d. Lietuvių sveitinės name buvo surengta manifestacija padėkoti Amerikos valdžiai už pripažinimą de jure Lietuvos valstybės. Visas parengimas buvo suruoštas, regis, išimtinai per klerikalus. Kalbėtojai buvo ir keli amerikoniai: major. John E. Emery, Jungt. Val. respublikos senatorius, p. George Walters, sekret. ir deputų komisio-nierius, reprezentuojąs Detroito miestą. Įvairių kalbėtojų buvo daug; kiekvienas kalbėjo savotiškai, piršdamas lietuviams savotiškus patarimus. Kalbėjo ir Dr. F. Matulaitis, bet labai trumpai. Žmonės laukė iš jo išgirsti daugiausiai. Žmonių buvo kupina svetainė, taip kad praeiti nebuvo galima.

Plenuojama prijungimas Hamtramck prie Detroito. Tuo tikslu buvo sušauktas susirinkimas Komercijos Tarybos, galutinai išdirbti planus. Taryba priėmė keletą rezoliucijų už prijungimą. Hamtramck randasi kone apsuptas iš visų pusių Detroito miestu ir laukiama bile dieną jo prijungimo.

Cia buvo areštuotas taip vadinamas "Slidus Džimis", Highland Parke. "Slidus Džimis" yra pabėgęs iš įvairių kalėjimų suvirš 90 kartų, už ką jam policija ir suteikė vardą "slidus". Pastaruoju laiku jis apvogė Skilmanų šeimą; apart kitokių daigtų, jis išnešė Skilmanienės šernolę, kuri buvo labai branginama šeimoj.

Kuomet "slidus džimis" buvo areštuotas, Skilmanai už-

klausė apie jų brangiąją šernolę. Džimis jiems ją sugrąžino. Skilmanas užtai nupirkęs dėžę rigarų ir nusiuntė į kalėjimą Džimiui.

Pontiac, Mich. — H. Fordas dovanojo kaimiečiams parką. Kai kurį laiką Fordas buvo nupirkęs plotą žemės su giria palei kaimelį Waterford. Nė sant toj vietoj gerų sąlygų statyti dirbtuvę, Fordas padovanojo tą žemę kaimeliui, kad

butų įlaisytas parkas. Ant vienos buvo paskirtas komitetas, kuris rūpinsis tuo dalyku.

Chicagoj Chiropodistų laikytoj konferencijoj atrasta, jog mažasis kojos pirštis visiškai nereikalingas. Manoma, kad su prašaliniu jo busią galima nešioti kur kas mažesnius bat-us. Detroitiečiai mano, kad Chicago's merginos pirmos nukapos savo kojų piršteliu.

—X. Y.

MRS. A. MICHNIEWICH AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat. Telefonas Yards 1119

Baigusi Akušerijos kolegą; ilga praktikuoti Pennsilvanijos hospitalė. Paskėtingai patarnauja rie gimlymo. Dėl la rodą viokiose lirose ir kiokiuose reialuose moerims ir nerginoms.

DR. KERZMAN IS RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 15 metų kalpo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo aštrais ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1026 W. 18th St., netoli Fisk St. VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Telefonai: Dienomis: Canal 3110 arba 357. Nakt. Drexel 956 Boulevard 4136. 3313 So. Halsted St. Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

PRANEŠIMAS

Ofisas Dr. G. M. Glaser pereina į rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacientai ir draugai aplaiks apžiūrėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties

DR. G. M. GLASER Ofisas: 3149 S. Morgan St., kertė 32 St. OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5—7 vakare. Nedėliomis nuo 10 — 2 po piet. Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL Praktikuoja 15 metai

Ofisas 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos Moteriškų, Vyriskų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet. Telefonas Drexel 2880

Telefonas: Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

Lietuvis Dentistas

4712 South Ashland Ave. arti 47-tos gatvės

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO AKUŠERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiuriu ligone ir kudi-ką laike ligos.

10929 S. State St. Chicago, Ill.

MRS. M. WAITKIEWICZ (Baniene)

Akušerka

3113 S. Halsted St. Tel. Blvd. 3138

Per 15 metų psekmingo praktikavimo turiu patyrimo. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Kiekvienare atstikime teikiu ypatingą riziurėjimą. Daodu patarimus moterims ir merginoms veltui.

Jei abejojai akimis, pasiteirauk Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist Tel. Boulevard 6487 4649 S. Ashland Ave. Kampas 47-tos gat. 2-ros lubos

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-Spinduliai

Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas 6 Leavitt St. Tel. Canal 6222. Rezidencija 3114 W. 42nd St. Tel. Lafayette 492. Val. 1—4 ir 7—9 No.

DETROIT, MICHIGAN

West 1394 Heml. 6678 WM. J. STOLL CO., J. Balchunas pagalbininkas (arba asistentas) GRABORIUS 1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

DR. F. MATULAITIS, 8709 Jos. Campan Av. DETROIT, MICH. Ofiso valandos: 1—3 diena 7—8 vakare Tel. Market 6234, Market 4526

Generiškas Kontraktorius ir Budavotojas Juozas F. Daytonas Ofisas 312 Holden Bldg. Telp Main 3423, Hickory 6142 DETROIT, MICH.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y. **TIESI LIETUVA KELIONE PER HAMBURGĄ PILAVĄ ARBA LIEPOJŲ**

Važiuokit visi parauku ir tiesiu keliu Lietuviai važiuoja į Piliavą aplenkia Lenkų juostą (karidorių) VISA TREČIA KLASA PADALINTA Į KAMBARIUS ANT 2-ju, 4-riu, 6-šių ir 8-nių LOVŲ

ESTONIA Rugpj. 23 S. S. LITUANIA Rugs. 6

TREČIOS KLASOS KAINOS: 1: HAMBURGĄ \$103.50 — PILIAVĄ \$106.50 — LIEPOJŲ IR MEMELI \$107.00. Udelei laiv. ir žinių kreipkitės prie savo agentų

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET Tel. Kedzie 3902

3514-16 Roosevelt Rd. Art. St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

Subatos val.: 8:30 ryto, iki 6 val. vak.

TAUPYKIT L. KLEIN'S STAM-PAS

ir naudokitės ekonomija, ką jums suteiks. Pilna knygėle kurioj dalyj krautuvės, už \$3 vertės tavorais, arba \$2.50 pinigais.

Lifebuoy muilas, sveikais odai, maudy-tis muilas; 6 šmotai už 35c. vienas 6c

Java Rice veidui ml-teliai, specia-liai 32c

Woodbury arba Cuti-cura išvaldos muilas 3 už 53c, vie-nas brusas 18c

Klein pirmos lubos

L. KLEIN

Halsted, 14th & Liberty Sts.

"Come out of the beaten path."

Jonas Lukas

Generalis pardavėjas No. 5 Rusių dėkingas už atlaikymą, o suteikiau geriausių patarnavimą.

Vyrai! Laimingos Siutu Pirkimo Dienos

ŽEMIAUSIOS KAINOS Į VISĄ METĄ

Ir vyrai iš visų miesto dalių persistato šį ekonomiškumą ir naudojasi žuom išpardavimu.

Žemumas kainų skiriasi nuo vertės

Pirkome nuo įvairių išdirbėjų už labai žemą kainą ir dalis mūsų stoko įeina. Visokių spalvų — miera iki 44 per krutinę. Gerai stovi, vien-eiliniai ir dvi-eiliniai vaiknamas. Pilnai ir dalinai pamušti, konservati-vio modelio ir pusamžio vyrams. Daugelis diktiems siutu, iš kurių gali pasirinkti pagal nepaprastą proporciją.

Kuomet pamatysite materiolą, norėsi pirkti keletą siutu \$11.88

Kiekviena drapana yra gero išdirbinio, kokius galima atrasti tik brangesnių siutu rūšų

Išpardavimas Moterišku Pasipuošimui Pumps

SVARBUMAS VERTĖS PALAIKO NUOLATINĮ ATSLIEPIMĄ

Tik-ką išimti iš skrynių, kurias aplaikėme nuo išdirbėjų, kurie gerai žino, kaip pasiuti gerus moterims čeverykus. Geros vertės satino pasipuošimui pumps, vienu dirželiu su mikiiais prisūtais padais. Baby French kurkos. Miera iki šešių.

Vyrams gimnastikai sliperiai tyro gumo padai, ir balti viršai. Visokios mieros iki 79c

10. Specialiai

VAIKAMS ČEVERYKAI Mahogany vyšniavi versio odos čeverykai, pė-dos formos ir vidutinio pirštų kurlapio. Good-year mlo prisūti padai. Miera \$2.79 iki 5%. Specialiai L. Klein, trečios lubos

KUDIKAIS ČEVERYKAI Žibančios, kumeluko odos vamps su balto Sea Island audklo viršum. Padaryti ant kojinių kurlapio. Miera 5 iki 8. 69c Specialiai

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8508Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$6.00 per year in Chicago,
3c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.Nauienos eina kasdien, išskyrant
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.Užsimokėjimo kainos:
Chicagoje — paštui: \$8.00
Metams 4.50
Pusei metų 2.25
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui 1.00Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c.
Savaitė 13c.
Mėnesiai 70c.Suvienyose Valstijose ne Chicagoje
paštui: \$7.00
Metams 4.00
Pusei metų 2.00
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75Lietuvon ir kitur užsieniuose:
(Atpiginata)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.Žiaurumas ir
bailumas.

Taigi kruvinais bolševikų tribunolas pasmerkė įžymiausius socialrevoliucionierių vadus Rusijoje nugalėjimui.

Mirties nuosprendis tapo išneštas keturiolikai kaltinamųjų. Kiti kaltinamieji, išskyrant 3, tapo nuteisti kalėjimui nuo 2 iki 10 metų.

Už bolševikų "teismą" tečiaus stovi augščiaus bolševikų partijos centralinis komitetas. Jisai turėjo patvirtinti tribunolo nuosprendį, pirma negu jisai įeis į galia. Ir bolševikų partijos centras šitaip nutarė: mirties bausmę patvirtinti dylikai pasmerkusių, bet bausmės įvykinimą atidėti neapribotam laikui tąja sąlyga, kad social-revoliucionierių partija paliautų kovojusi prieš bolševikus; prašyti tribunolo, kad visi skundikai, kurie liudijo prieš social-revoliucionierius, būtų paliausuoti.

Tribunolo nuosprendis ir bolševikų partijos centralinio komiteto tarimas papildo vienas antrą ir duoda toki bolševikiškos "justicijos" vaizdą, kuriam lygaus reikla pajieškoti visoje žmonijos istorijoje.

Es-erai buvo kaltinami dviem nusidėjimais: viena, kad jie nužudė Volodarskį ir kėsinęsi nužudyti Trockį su Leninu; antra, tuo, kad jie kovoje su ginklais rankose prieš bolševikų valdžią ir remė kontr-revoliucinius generolus ir talkininkus intervenciją Rusijoje. Kas gi pasirodė teisme?

Visi es-erų vadai griežiausia užsigyne dalyvavimo teroro aktuose prieš atskirus bolševikų veikėjus, ir prokurorams nepavyko įrodyti, kad jų užsiginimas būtų neteisingas. Vienintelis kaltinimo pamatas buvo parsidavusių bolševikams skundikų, Semionovo ir Konopliovos, tvirtinimai; bet byloje tie tvirtinimai taip ir paliko niekuo neparemti.

Kas kita su tais skundikais. Jie prisipažino, kad jie užmušė Volodarskį ir kėsinosi užmušti Leniną; bet bolševikų partijos pildomasis komitetas nutarė paliausuoti juos!

Aiškus dalykas, kad Semionovas ir Konopliova tapo panaudoti, kaip agentai-provokatoriai — panašiai, kaip kitąsyk caro valdžia naudojosi Azefu. Byla prieš juos tapo užvesta tiksliai tam, kad jie galėtų "išsispaviedoti" teisme ir įvelti tuos žmones, kuriuos bolševikai buvo išanksto pasiryžę nuteisti. Apie Semionovą, beje, tapo prirodyta, kad jisai, jau budamas komunistų partijos nariu, t. y. tarnaudamas valdžiai, dar tebeprisklausė social-revoliucionierių partijai.

Viena ranka tie agentai-provokatoriai rengė teroristinius samokslus es-erų partijoms vardu, o antra ranka rašė raportus valdžiai. Ar Azefas elgėsi kitaip? Ir tuos niekšus teisme gynė visa eilė komunistinių advokatų ir Trečiojo Internacionalo vadų; ir komunistų partijos centras rado reikalingą panaikinti jiems bausmę;

Einame dabar prie antrojo klausimo. Social-revoliucionierių partijos vadai prisipažino, kad jie vedė ginkluotą kovą prieš bolševikus. Bet ar bolševikai nevedė ginkluotos kovos prieš social-revoliucionierius? Ar jie neišvaikė ginkluota jėga St. Seimo, kuriame didžiulią vietą turėjo social-revoliucionieriai? Ar jie nevar-tojo ginkluotos jėgos sunaikinimui tų valstybės ir visuomenės įstaigų, kurios savo laikui buvo es-erų, menševikų arba kitokių grupių rankose?

Jeigu bolševikai šitoje kovoje paėmė viršų, tai tas juk nereikšia, kad jie turėjo teisės kovoti, o jų priešai neturėjo tos teisės. Nėra jokios abejonės, kad kovos pradžioje jie teisė buvo es-erų pusėje, kadangi es-erai stėjo už St. Seimą, kurį buvo išrinkus visa Rusijos liaudis; bolševikai gi buvo teisės laužytojai. Ir kartu laužytojai savo žodžio, nes juk patys bolševikai, darydami perversmą spalių mėnesyje, žadėjo sušaukti St. Seimą, ir paskui jie patys dalyvavo rinkimuose į tą seimą.

Kas gi del es-erų rėmimo kontr-revoliucinių generolų, tai pakanka čionai priminti, kad bolševikai jau treji metai atgal paskelbė amnestiją visiems, kurie dalyvavo pilietiniam kare; vėliau jie atleido nusidėjimus net ir gen. Vrangelio štabo oficeriams. Kaikurie tų oficerių šiandien turi geras vietas bolševikų armijoje. Es-erai gi, pirma negu buvo likviduotas gen. Vrangelio žygis, jau buvo atsiskę nuo ginkluotos kovos prieš sovietų valdžią ir, pagalios, nutarė stoti už tai, kad užsienis pripažintų Rusiją.

Taigi aišku, kaip diena, kad ir pirmasis ir antrasis apkaltinimai prieš es-erų neišlaiko jokios kritikos. Ir, byloje tie tvirtinimai taip ir paliko niekuo neparemti.

giant byla, valdžios prokurorai mėgino surasti išeitį iš savo keblios padėties ir pasiūlė kaltinamiesiems laisvę, jeigu jie atsiskaks toliaus kovoti prieš valdžią. Bet šitą pasiūlymą es-erai su panieka atmetė, ir tuomet tribunolas išnešė jiems mirties nuosprendį.

Tas mirties nuosprendis yra ne už atliktus es-erų darbus, o tikrai už tai, kad jie atsiskakė nusilenkti despotams! Visas pasaulis suprass, kad šitokia, o ne kitokia yra to nuosprendžio prasmė, ir jo simpatijas bus pasmerkusių pusėje.

Es-erai, atmesdami pasiūlytą bolševikų malonę, pastatė juos į dar keblesnę padėtį, negu jie buvo bylos eigoje. Mirties nuosprendį dabar reikėjo daryti, nežiūrint to, kad pati valdžia, prokuroro lupomis, buvo pripažinusi, jogei tokiam nuosprendžiui nėra pamato! Ir reikėjo daryti mirties nuosprendį, žinant, kad prieš jį protestuoja visos socialistų ir darbininkų partijos Europoje ir Amerikoje, visos civilizotos pasaulis!

Tat bolševikai pasielgė taip: tribunolas išnešė mirties nuosprendį, o centralinis partijos komitetas sulaukė nuosprendžio vykinimą. Tuo būdu jie mano, ir savo "prestizą" (ambiciją) išgelbėję ir pasaulio pasmerkimo išvengę.

Bet Rusijos diktatoriai labai klysta. Pasaulio proletariatas nėra toks aklas, kad nematytų tame dvilypiam bolševikiškos "justicijos" nuosprendyje bolševikų žiaurumo ir bailumo.

Sulaikydamas mirties nuosprendžio vykinimą, bolševikų partijos centras pastatė sąlygą, kad social-revoliucionierių partija paliautų kovojusi prieš valdžią: jeigu vadinasi, patrija nesiliaus kovojusi prieš bolševikus, tai jie nužudys pasmerktuosius, kurie po aštria sargyba sėdi kalėjime.

Suimtieji es-erų vadai tuo būdu tapo padaryti įkaitais valdžios rankose. Jie turės savo gyvybę atsakyti už darbus kitų žmonių, su kuriais jie nesusijoti neturi galimybės!

Ar tai ne idiotiškas nutarimas? Ar pasaulio darbininkų klasė leis, kad ant jų socialistų galvos nuolatos kybotų bolševikiškos budelio kirvis?

Apžvalga

PRISIPAZISTA, KAD
MELAVO.

Z. Angarietis rašo Brooklyno "Laisvėje" apie "bendrą frontą" Lietuvoje. Pripasakojęs visokių niekų apie socialdemokratų, jis sako:

"Ir visgi L. K. Part. C. K. nutarė kreiptis į L. S.-D. Part. C. K. su pasiūlymu tartis bendro darbininkų fronto klausimu. Dalykas tame, kad žymi Lietuvos darbininkų dalis dar eina paskui s.-d., o kiti jiems artimi."

Tą faktą, kad žymi Lietuvos darbininkų dalis eina paskui socialdemokratų, jis senai žino. Jau daugias kaip dvejį metį atgal buvo St. Seimo rinkimai, ir socialdemokratų pravedė į

Seimą 13 savo atstovų. Per visą gi St. Seimo gyvavimo darbininkai iš visų Lietuvos kampų nuolatos kreipdavosi į socialdemokratų frakciją, pranešdami jai apie savo reikalus ir prašydami, kad ji apgintų juos. Be to, nuolatos įvykdavo masinių darbininkų susirinkimų ir darbininkų konferencijų, kuriose dalyvaudavo socialdemokratų vada.

Iš to ir mažas vaikas galėjo suprasti, kad skaitlingos darbininkų minios Lietuvoje eina su socialdemokratais. Bet komunistai nenorėdavo to pripažinti. Jie vis skelbdavo, kad socialdemokratų tai visai ne darbininkų partija, o tiksliai saujalė inteligentų, kurie įeško šiltų vietų ir žiuri tiksliai savo asmeniškoms naudoms.

Dabar gi p. Angarietis prisipažįsta, kad jisai ir jo vienminčiai Lietuvoje bei Amerikoje melavo, skleidami tokias pasakas. Prisipažįsta prie to melo ir "Laisvė", kuri išspausdino tuos Angarietio žodžius.

Bet jeigu mes dabar patiriame iš pačių komunistų, kad jie per keletą metų rašė melus, apgaudinėdami darbininkus, tai ko gi pasitikėjimo galima jais turėti? Ar galima atsidėti ant jų žodžio? Ar galima žiūrėti į juos, kaip į dorus žmones?

Su melagiais ir apgavikais darbininkai neprivalo turėti nieko bendra.

PABAIGĖ VEIKIMO MISIJA.

"Vienybė" rašo:

"Pereitą subatą iš New Yorko prieplaukos sėdės išvažiavo Lietuvos garsus keikuną, kun. Garmus. Jisai dar ir išvažiudamas turėjo progos užsikeikti, darsizinojęs, kad Lietuvos Misijs surenge kurjero pakietą duoti pil. R. Kručiui, kuris tą pačią dieną išvažiavo. Kun. Garmus riktėjo ant Dr. Bielskio ir šitą kurjero pakietą pasiėmė patsai kun. Garmus."

UŽKIRTO ŠOVINISTAMS.

Nežinia kodel So. Bostono "Sandara" užsima akėti "Keleivį", kuris išnuomavo tuščią kambarį savo name vienam lenkų laikraščiui. "Sandaros" redaktorius, p. Šlakis, rodo, nėra toks siauraprovis, kad negalėtų suprasti, jogei kambario randavimas biznie tikslams neturi nieko bendra su lietuvių kova prieš lenkų imperialistus.

Bet "Keleivis" — išvestas iš kantrybės negražiaus "Sandaros" prikaistais, ve ką jai atreže:

"Šitų piktų pastabų negalima kitaip išaiskinti, kaip tik dideliu 'Sandaros' pavydu, nes girdėjom, ji pati labai norėjusi gauti šitą lenkų laikraštį spausdinti."

"Kad 'Sandara' būtų tokia jau akla šovinistė ir ištolo lenkų nekęstų, tai mes netikim, nes 'Sandaros' leidėjai patys dar su lenkais biznį. Štai, į Lietuvį Salę, kurią jie dabar valdo, jie turi įsileidę lenkų patriotų draugiją 'Towarzystwo Bialego Orła', ir baltąjį jų arelį laiko savo name po stiklu."

"Kodel 'Sandara' prieš tai neprotestuoja?..."

Šitie "Keleivio" iškeltieji faktai parodo "Sandarą" labai negražioje šviesoje. Mes stebėjome, kad p. Šlakis vedamas laikraštis emė skelsti šovinizmą (neapykantą prieš visą, kas priklauso kitai tautai); bet pasirodo, kad jo šovinizmas dagi yra nuoduotas!

Su prietarais reikėtų kovoti, o ne pataikauti jiems.

Karo stovis Lisbonoje.

PARYŽIUS, rugp. 9. — Pribijant politinių sumišimų karo stovis tapo paskelbtas Portugalijos sostinėje Lisbonoje socialdemokratų pravedė į

Prilipo liepto
galą.

Po dviejų metų didelio galvosuko Lietuvos valdžia galop pagamino ir inėšė St. Seiman Lietuvos Banko (Emisijos) status. Sakau po dviejų metų, nes savos valiutos (pinigų) klausimas Lietuvoje visuomet buvo opus: — dar 1920 m. p. Galvanauskas Seimo finansų biudžeto komisijai buvo pažadėjęs rūpintis tuo klausimu, pažadėjęs, nes ir tuomet vokiečių markė ėjo pigyn, drange su ja pigyn ėjo ir Lietuvoje vartojamas ost rublis ir ost-markė (okupacijos palaikas). Su atpigusiu Lietuvos pinigų svetimtaučiai supirkinėjo Lietuvos girias, linus, sėmenis, kiaušinius, odas ir kitą medžiagą ir darė didelius biznius užsieniuose. Tais pačiais keliais ėjo ir eina dabar apsuksę spekuliantai iš Lietuvos piliečių tarpo. Yra neginčijamas faktas, kad Lietuvos miškus vietos miškų pramonininkai yra užpardavę anglams ne ost-markėmis, bet svarais ar doleriais, — reiskia pingant markei tie pirkkliai vis daugiau ir daugiau gaudavo ost-markių, keisdami jas į svarus ar dolerius gaunamas už mūsų miškus ir visą išvežamąją žaliąją medžiagą. Spekuliantai krovė sau turtus, nes mažai mokėjo valdžiai už miškus, dar mažiau nešė iždai pavidale muitų ir gelžkelių rinklavių ir jau visai ubagiškai apmokėdavo mūsų darbininkų darbą.

Ir valdžiai ir darbininkui jie neapmokėdavo savo sąskaitų svarais ar doleriais, bet atpigusia marke, darbininkų algų ar įvairių valstybės rinklavių kilimas nebuvo lygus markės skirtumui. Čionai tai ir susidarė skurtumas, kurį pasimadavo spekuliantas savo naudai, bet, nenaudai mūsų darbininkų, valdininkų ir, žinoma, tuo pačiu viso krašto nenaudai. Jei dar prie pridėsimė valstybinio aparato nerangumą ir savo laikų nereagavimą į mār-kės vertybės keitimosi ir nužmirsite dar ir to, kad apsuksę spekuliantai mokėjo sudaryti mūsų finansų politikoje protekcionizmo krypsnį, bus visiškai aišku kiek daug nuostolių turi valstybės iždas ir kaip daug pelnė vertelgos ir spekuliantai.

Del protekcionizmo ar pataikavimo, arba geriau pasakius, deliginimo spekuliantų politikos yra net ir įrodymų. Pirmas. Gelžkelių tarifai buvo (gal dar ir dabar yra) taip nustatyti, kad miško medžiaga buvo kuopigiausiai apmokama. Pradedta tyrinėti kas kaltas ir patirta, kad čionai paveikta miško pirklių, — reiskia padaryta jiems privilegijų vežiojant miško medžiagą mūsų gelžkeliomis. Antras. Pernai Miškų Departamentas pasižadėjo pirkliams, kad muitas ant išvežamos ir Lietuvos miško medžiagos nebus pakeltas, jei pirkkliai į liuosas mišką perkant varžytines. Kaip buvo pasiūlyta ir pasižadėta taip ir padaryta. Pirkkliai ėjo į liuosas varžytines, valdžia gi muitų netik nepakėlė, bet dar sumažino. Varžytinėse pirkkliai, žinoma, susitarė nedaug teivaryti kainos už mišką, bet tikrą pasižadėjimą turėjo savo kišėnėje, kad muitas bus sumažintas ir nekeliamas. Na, ir kas gi iš to išėjo. Tuo laiku, kada muitas stabilizavo už dolerį mokėjo 80—90 auk., dabar gi markė pasidarė septynius kartus pigesnė ir pirkkliai laimėjo. Jie gauna iš užsienių svarus, ar dolerius, — čionai moka pigiomis markėmis. Tai gi malote, kaip lengvai dėjosi Lietuvos spekuliantams, — miškų pramonininkams. Imkite dabar kitos rūšies spekuliantus: odininkus, skurlininkus, kiaušininkus, paukštininkus, mėsininkus ir kitokius ir

jus pamatysite, kad aukso dienas jie gyveno mūsų kriščiūnijoje Lietuvoje. Paklauskite spekulianto kur dabar geriausia gyvenasi ir jis jums pasakys, žinoma, gražia rusų, vokiečių ar kitokia kalba: — "vienintelis kraštas, kur viskas pigu, kur sočiai gyvenama, — tai Lietuva, tai vienintelė šalis visoje Europoje ir t.t. Patriotams tai labai patikdavo ir jų pigus kaip vokiečių markė patriotizmas būdavo begalo, krašto patenkintas, bet rimtesni žmonės galvomis lingavė ir laukė ir laukia katastrofos.

Tie keli pavyzdžiai jums duos medžiagos apgalvoti ir įsivaizdinti Lietuvos padėtį. Bet eikime toliau. Laikas bėgo, slinko metai ir praslinko. 1921 m. rudenio markė umu laiku penkeriopai atpigo. Spekuliantai del minėtų priežasčių rankas trynėsi, rimtesni prekybininkai skundėsi, kad jie penkeriopai nusmuko, (su laiku ir jie atsigavo penkeriopai pakeldami kainas) darbininkai pradėjo streikuoti, moterys "bulvinus" maištus kelti (Virbalis, Vilkija, Kretinga), — mat produktai pabrango neįmanomai, valdininkai gaudami senas algas atsisėdo ant "duonos, druskos" dietos. Ukiniškai, turį užteiktinai produktų, kėlė kainas ir taip pat krovė šimtinės ir tukstantines. Kiek girdėjau, tuo laiku St. Seimas ir jo komisijos subruzdė. Posėdis ant posėdžio, p. Galvanauskas pasižadė, kad už pusę metų bus savi pinigai ir viskas bus gerai. Praėjo pusė metų, pažadai neįvyko. Tai mat buvo pernai spalių mėnesys. Šimt markė atpigo 2—2½ kartų, suliginus praeitais metais, žinoma, bendrai imant. Padėtis darbininkų, valdininkų dar blogesnė, jų atlyginimas nepasieja markės pigumo, spekuliantai džiaugiasi, ukiniškai nors ir nustojo realaus turto, bet už tai turi markių iki valių. Ir vėl banknotas išplėšė akis žiuri, kad prarijus viską. Tai tokia padėtis.

Kam tokia padėtis yra reikalinga, mes jau žinome. Turime dar pridėti, kad tokia Lietuvos padėtis buvo ir yra naudojama Vokietijai, kuriai mes padedame mokėti skolas. Tokia padėtis labai patinka Lietuvos Bankams, kurie gaudami iš Amerikos milijonus dolerių perlaidomis, turi gero biznio čionai, neveltui Kaune apart Bankų gyvuoja visa aibė pinigų mainymo kontorų ir įvairių biurų, žodžiu, spekuliacija valiuta eina. Esant Lietuvoje tokiai padėčiai, kada pats kraštas produktuoja tiek, kad gali likučius išvežti užsienin, — bado nėra, turint domėje, tai, kad Amerikos lietuviai daug siunčia svetimos valiutos (dolerių) mūsų kraštan, — aišku, kad įvedimas nuosavios, pastovios valiutos (pinigų) turėtų bendram krašto ukiui duoti didelės pagelbos tą ukį gavinti, tobulinti ir dar daugiau išvystyti krašto turtus. Bet nėsant pastovesnės pinigų vienetos, Lietuva, kaip kraštas, kaip ukio vienetas eina bėdėn, mažai tuo mokame svetimas skolas, vargsta valstybės tarnautojai, tik spekuliantai džiaugiasi.

Turbūt delei šitos priežasties Lietuvos "patriotai" taipgi buvo priešingi nuosavios valiutos įvedimui ir vis vilkino šitą reikalą. Dabar kaip matote prilipta liepto galas, arba bent lipama prie to galų. Valdžia jau priėmė ir inėšė Seiman, Lietuvos Banko įstatus, tas Bankas leis Lietuvai pinigus ir bandys tvarkyti jos finansus ir kreditą. Kredito klausimas irgi labai svarbus, nes krašto vidury jis nesuorganizuotas, užsieniuose taipgi jo neturime. Tuo tarpu kredito stoka, miesčių, kaimų, ukio atstatymui, žemės reformai, — kreditas begalo krašto yra reikalingas. Reikia duoti tam kreditui pa-

matas, nuosavus pinigai, pastovi valiuta.

Kodel tik dabar, šiandieną inėštas Seiman emisijos banko įstatymas? Tai is netaip lengvai atsiėjo. Kuomet dabar atpigo markė, visuomenė ir rimtesni Seimo nariai pastatė klausimą visai grieštai. Girdėjau, kad biudžeto ir ekonominėje Seimo komisijoje s.-d. grieštai pasistatė klausimą. Liaudininkai kitą dieną inėšė net interpellaciją valdžiai, — joje liečiamas ir kun. Vailo-kaičio (Ukio Banko) "patriotinės" operacijos, žodžiu sakant, subruzdė ir sukruto. Porą trejetą savaicių, o gal ir daugiau p. Ministeriai vilkino ir spardėsi, sakydami, kad kokie tai užsienių bankai (anglų ir net buvusis Rusko-Aziatsky Bank, Paryžiuje) siulos gero mis sąlygomis remti Lietuvos emisiją (pinigų leidimą) ir dar nėsą davę teigiamo atsakymo, — todėl, girdi, reikia palaukti. Bet gyvenimo ratas sukasi ir nelaukia, mala ir sumala tuos, kas papuola į jo girnas ir galop, šiandieną Lietuvos Banko įstatai jau Seime. Dabar priklausys nuo Seimo ar jis pasiskubins tą įstatymą praleisti, ar taip pat neturėdamas drąsos vilkins į spekuliantų sveikatą. Krašto gi nenaudai. Su nuosavios valiutos reikavimais, kyla visa eilė klausimų! 1) atsiskaitymo su vokiečiais klausimas už emisijos teises Lietuvoje ir gal už karo nuostolius, 2) Emisijos (Lietuvos Banko) organizacijos pagrindai, 3) dalyvavimas Lietuvos emisijoje svetimų bankininkų-kapitalistų ir t.t.

Pirmuoju klausimu esu jau rašęs, lieka dar parašyti pastaraisiais dviem klausimais, — taigi prie progos ir apie tai reikės parašyti, kad jums tasai dalykas būtų visai aiškus, nes Amerikos lietuviai, ypač darbininkai, kurie taip daug padarė savo tėviseje likusiems, gyvai tais klausimais įdomausis, nes čionai kenčia bendra kišenė. Nuosavi valiuta, žinoma, turi ir politinius reikalus. Visai suprantama, kodel taip menkai su Lietuva skaitomasi, — dalykų politinių minusų priklauso Lietuvos finansų ir kredito klausimų neaiškumui ir jų nesutvarkymui.

— Kunigas.

18-VII-22.

Literatūros
Darželis.

Rytoj ir sekamuose "Naujienu" numeriuose bus atspausdintas ilgas Padegėlio Kasmatės rašinys antrašte "Is Kleofa Jurgelionies raštų."

Padegėlis Kasmatė mūsų skaitytojams jau yra gerai žinomas iš jo tilpusių "Naujienuose" raštų. Tai yra vienas talentingiausių Lietuvos poetų ir kritikų. Tad skaitytojams bus idomu sužinoti, ką jis mano apie Jurgelionies "Gludi-liudi."

Literatūros Darželyj karts nuo karto bus duodama mūsų literatūros apžvalga. Ją ves Padegėlis Kasmatė. Literatūros mėgėjai ras "Darželyj" daug idomų ir naudingų pasiskaitymų.

"Naujienuoms" rupi teikti kuodaugiausia žinių ne vien tik iš politikos, bet taipgi iš literatūros ir mokslo sričių. Nė vienas Amerikos lietuvių laikraštis neturi tiek daug gabių bendradarbių iš Lietuvos kaip "Naujienuos". Per tat "Naujienuj" skaitytojai ir yra geriausia informuojami apie Lietuvos žmonių gyvenimą ir seimo darbus.

Mums taipgi smagu pranešti, kad šiomis dienomis mes vėl gavome iš Europos labai idomų raštų. Tie raštai tilps artimiausiuose "Naujienuj" numeriuose.

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

Literato Adomaičio-Serno šermens.

Mūsų visų gerbiamo ir go-
dojamo literato Juozo Adomai-
čio-Serno šermens sutraukė
didelę minią žmonių įvairaus
visuomenio stovio ir dar įvai-
resnių pažiūrų bei įsitikinimų.
Suėjo ir suvažiuojo iš visų
miesto kraštų lietuviai profesio-
naliai — daktarai, advokatai,
aptiekininkai ir kitokie — už-
slininkai ir prasti žmonės, už-
miršdami savo kasdieninius
reikalus ir ateidami į pagerbi-
ti, jam paskutinį patarnavimą
suteikti, palydėti jo kuną iš P.
P. Petraitienės namų, 3237
Auburn ave. į Lietuvių Tau-
tiską Kapines. Tai buvo perei-
tą trečiądienį, rugp. 9 d.

Kuno išlydėjimas buvo pas-
kirtas 1 valandą po pietų. Apie
12 valandą dienos pradėjo
žmonės rinktis. Nabašninkas
gulėjo pašarvotas prysakinia-
me kambarį, apstatytas žiban-
čiomis žvakėmis ir apstatytas
įvairiais gėlių vainikais ir
simbolais. Įžymesni buvo nuo
šitų asmenų ir grupių:

Liaurų vainikas, iškaišytas
gėlėmis su kortele: „Išleis
Ramiai Mielas Dėdė. — Su gi-
liausia užuojauta: P. Moeck-
nė, M. Montviliūtė, M. Dami-
jonaitienė, S. E. Elepnora, K.
A. Garnus.“

Raudonų rožių ir baltų lėli-
jų vainikas su parašu ant bal-
vos četrinės juostos: „Dėdei
Sernui Raštininkui nuo Aušros
Bendorovės.“

Didelis gėlių inkaras su para-
šu ant četrinės juostelės: „Dir-
vos Redakcija ir Clevelando
Lietuvių Burelis.“

Gėlių vainikas su parašu ant
kortelės: „Lai žemėlė priima
Tave savo Krutinėn ir Ten su-
teikia Tau minkštą patalą Am-
žinam Atsilui. — Jonas I.
Bagdžiūnas.“

Antkapinė gėlių lenta su
parašu tamsiomis gėlėmis bal-
tame gėlių dugne „Dėdei Ser-
nui.“ Ant kortelės parašas,
„Garbingos Atminties Dėdei
Sernui. — Jucius ir Familija.“

Didelė praskleista baltų gė-
lių knyga su auksu raidėmis
ant balvos četrinės juostos:
„Del Dėdės Serno nuo Jo Drau-
gų Burelio.“

Didelis baltų gėlių vainikas
iškaišytas raudonomis gėlėmis
su parašu auksu raidėmis ant
četrinės juostos: „Dėdei Ser-
nui, Lietuvių švietėjui. —
„Naujienos.“

Baltų ir raudonų gėlių lyra
žaliame gėlių dugne, auksu rai-
dėmis ant četrinės juostos:
Dėdei Sernui nuo Aušros Drau-
gijos.“

Didelė puokštė su kortele:
„With Sympathy from Zwick
and Family.“ (Seimyna, kurio-
je velionis išgyveno per 18 pas-
kutinių savo gyvenimo metų).

Didelė puokštė su kortele:
„Garbingos Atminties nuo Jus-
tino Kulio.“

Didelė puokštė nuo jo se-
sers dukters su kortele: „Mūsų
Brangus Dėdė nuo Kuraitis ir
Familija.“

Gėlių gurbelis nuo SLA. 36
kuopos.

Didelis gėlių garbas su pa-
rašu ant kortelės: „Garbingos
atminties Dėdei Sernui nuo
Susivienijimo Lietuvių Ameri-
koje.“

Gėlių krėslas nuo Intelligentų
Burelio, ir k.

Atėjus pirmai valandai žmo-
nių buvo pilna gatvė tarp kle-
bonijos su bažnyčia ir p-nios
Petraitienės namų. Vidurinio
saulės kaitroj bažnyčios bokš-
to laikrodžio stovėjo sustojęs
ant pusiau dviliktos. Vienas
juokdarys pamatęs tą pasakė:

„Sv. Jurgio laikrodžio išsigando
išvydęs tokią burį Dėdės Serno
šalininkų ir sustoję. Iš tikro
čia buvo jau ne burys, o dide-
lė minia.“

Apie už 20 minutų 6 grab-
nešiai, d-rai Graičunas, Dran-
gelis, Žimontas, adv. Bradchu-
lis apt. Poška ir p. Beržinskas,
prince Alberto švarkais, cilin-
deriais ir pirštinais išnešė
ir priangy sustatė gėlių dova-
nas; paskui išnešė nabašnink-
ką; pastatė jį ties laiptais ša-
lygatvy. Iš kitos gatvės pusės
nuo pasilipamų kopėčių p.
Stankunas nuėmė viso to vaiz-
do paveikslą ir išėjęs priangy
Naujienų redaktorių P. Gri-
gaitis laikė kalbą.

Pradėjęs žodžiais: „Gerbia-
mi draugai ir Draugės: Dėdė
Sernas vėl su mumis.“ pasakė,
kad jis paskutinį laiką buvo
netolęs nuo lietuvių ir mums
toko girdėti apie jį tik iš laik-
raščių; bet dabar jis vėl su-
traukė didelę minią apie save.
Kalbėtojas, pildamas velionio
literatinę svarbą mūsų kultu-
riniam gyvenimui, kalbėjo
savo klausytojų protą. Jis tei-
singai įvertino jo darbus ir pa-
statė jį pavyzdžiui mūsų dabar-
tiniams laikraštinkams. Mo-
kslų ir apšvietimo Dėdė Ser-
nas, girdi, stovėjo augščiau už
visus savo draugus, išskiriant
vieną d-ą J. Šliupą, su kuriuo
nuomoniomis jis negalėjo sutik-
ti, bet jis niekame nepasiro-
dė augštesniu už savo drau-
gus. Jis visiems buvo draugin-
gas, visiems buvo geras ir vi-
sur pirmu vieton statė ne sa-
vo asmens reikalus, o visuo-
menės reikalus.

Ypatingai kalbėtojas išgyrė
velionio taktiškumą. Jis, anot
kalbėtojo, pradėdamas Ameri-
koje savo literatinę darbą, vi-
sų pirmausia sustatė jai pro-
gramą. Tame programme pir-
mą vietą jis davė apšvietimui. Jis
vengė ginčų, vengė polemikos
ir stengėsi būti vien bešališku
mokytoju. Ir kaip mokyto-
jas, kaip žmonių švietėjas, jis
savo tikslą puikiai atsiėkė. Jis
buvo geras mokslų populerin-
tojas, 16 jo parašytų mokslų
knygų buvo plačiai skaitomos
ir visi, kurie dabar priklauso
įvairioms pažangiosioms sro-
vėms ir partijoms, yra perė-
ję, taip sakant, jo universite-
tą. Ir kada jo mokiniai gavę
iš jo apšvietimą, pradėjo pla-
čiai žiūrėti į pasaulį, pradėjo
kitus klausimus spręsti — po-
litikos, ekonomijos klausimus,
jis jautė, kad jo darbas yra
užbaigtas. Vienok jo nusista-
tymas, kurį jis išreiškė prade-
damas redaguoti „Lietuvą“ ir
ligšiol yra geras, — ypač da-
bar po karą būtų labai gera,
jei kaikurių mūsų srovės už-
mirštų savo partijas ir priim-
tų šito mūsų didžiojo švietėjo
programą: pradėtų aukoti sa-
vo asmeniškumą visuomenės
labui.

Kalbėtojas pirmu kartu su-
sipažinęs su velioniu asmeni-
škai 15 metų atgal, atvažiavęs
į Ameriką 1907 metais. Vėlio-
nis per visą naktį iki 4 val. ry-
to bombardavo jį klausimais
apie Lietuvą ir jos inteligenti-
jos veikimą ir vis išmintinėjęs,
— kodėl jis mums nieko ne-
rašė? Kodėl jus neinformuo-
jate mus?

Primins dar apie lietuvių
mažą įvertinimą protinio dar-
bo ir pahinkęjęs kad ateity to-
kie žmonės, kaip Adomaitis
Sernas nebūtų verčiami savo
kraštą apšviesti ir turėtų progą
būti naudingais savo šalies
žmonėms, užbaigė.

Grabnešiai nabašninką idėjo
į karavandį ir vainikuos sudejo
į vieną automobilį ir kara-
vaną ir eisena apie iš 120 au-
tomobilių su dykai patarnau-
jančia muzika prysaky leidosi
eiti abysaliai buriams pėsčių-
sų lydin Auburn ave. į šiaurę,
32, Halsted 33-čia ir paskui vėl
Auburn ave. į pietus iki 35
gatvės, kur grabnešiai ir mu-
žika susėjo į automobilius.

Kapinėse duobė nabašninkui
buvo iškasta ant kalnelio gra-

žioje vietoje netoli vartų ant
adv. Bagociūso loto, šale jo
palaidoto brolio daktaro. Kapą
apstojo daugiau kaip 500 atly-
dėjusių kunų draugų.

Pas kapą pirmas kalbėjo
adv. Jurgelionis. Jis kalbėjo į
klausytojų širdis — jautriai,
gražiai, taip kaip jis tik pats
temoka. Jis išgyrė velionį ra-
šytoją kaip žmogų kiltos
širdies ir augsto idealo. Jis
pripažino, kad velionio nusista-
tymas buvo teisingas, o jo bu-
vimo klaidingas. Kada kalbėtojas
pradėjo darbuotis prie laikraš-
čio kaip redaktoriaus padėję-
jas, velionis davė jam ins-
trukcijas, kad jis vengtų pole-
mikas ir ginčų ir visuose sa-
vaistuose remtųsi tik argumen-
tais. Bet jam, girdi, atrodė,
kad Serno taktika neatsako
laiko reikalams; kad oponen-
tas reikia gerai įskaudinti,
norint jį įveikti, — ir jis ėjo
savo keliu, nabašninko pamo-
kinimus atmetęs. Bet dabar,
girdi, aš matau, kad aš kly-
dau; kad velionis buvo teisy-
bė, o ne mano.

Jis perskaitė nabašninko pir-
mutinį vedamąjį straipsnį, at-
spausdintą „Lietuvoje“, kuris ne-
senai tapo perspausdintas
„Naujienose“ ir pabrėžė tas jo
vietas, kurios kaip tik ir tin-
ka mūsų laikui.

Antras kalbėjo adv. Gugis.
Jo kalba buvo trumpa, bet įs-
pudinga. „Šale gyvųjų miesto
kur viskas juda, brudna, žmo-
nės myli viens kitą, arba neap-
kenčia, persekioja ir žudo, yra
negyvyji miestai, kur viskas
tylu, ramu ir gera. Bet nabaš-
ninkui ėmė ilgą laiką čia atei-
ti.“ — Čia kalbėtojas nupiešė
nabašninko budą — koks jį
buvo geras visiems; kaip jis
nesididžiavo nei prieš vieną;
kaip jis kiekvieną savo draugą
reikale sušelpė. Vienok jis
matė pas nabašninką vieną y-
patybę — jo norą būti visuo-
met pirmutiniu. Kalbėtojas
privedė, kad nabašninkas kar-
tą pasisakęs savo draugui V.
Mišeikai, kad jis esąs nebologas
pianistas. Jo draugas tad pa-
klaušė jo, kodėl jis niekuomet
nėskambina pianu? Į tą jis ran-
ka numojęs atsakė: „Ei, tegul
geresni už mane skambina.“

Trečias kalbėjo SLA. prezi-
dentas P. S. Gegužis. Jis pasakė,
kad jis atvyko čia SLA.
vardu pagerbti mūsų garbin-
gą rašytoją. Asmeniškai jis
su juo matė pirmą kartą SLA.
seime Chicagoje, 1910 m. ir
Laikraštinių suvažiavime
Shenandoah, 1913. Su juo ar-
čiau jis nebuvo apipažinęs,
bet jis skaitė jo redaguojamą
laikraštį iki tas ėjo. Jis parei-
škė, kad nabašninkas daug pa-
sidarbo SLA. budamas — jo
literatūros komitete, už ką jis
gavo SLA. garbės nario vardą
ir turėjo jį iki mirties, ir taip-
gi pasidarbo daug TMD.
taipai kaip Literatūros Komite-
to narys.

Paskutinis kalbėjo adv.
Bradchulis Intelligentų Rata-
lio vardu, kuris jį išrinko ati-
duoti nabašninkui garbę, kaip to
ratelio nariui. Bet turį pa-
stebėti, kad p. Bradchulis pra-
stai tą uždavinį atliko, panau-
dodamas kažkokiems savo as-
meniškiesiems tikslams. Jis iš-
sitraukė iš rankovės popierga-
lį ir ėmė skaityti iš a maž-
daug tokia maldele: „Visagalis
Dieve, mes esame šįn sustvė-
rimai ir ne-žmonės — net did-
žiausi mūsų laikų — kaip —
kas mirtis yra, kada ji ateis ir
kur mes iš čia nueisim; mes
visi lygiai į grabą gulam —
turtingi ir biedni, karaliai ir
prasti žmonės; molis iš molio
dulkė iš dulkės.“

Šita jo „maldele“ yra įzeidi-
mu netik mūsų gerbiamo rašy-
tojo atmintinai, kuris visą savo
gyvenimą buvo laisvas nuo
prietarių ir į jokius stabus ar
nebus šmėklas nesimeldė, bet
ir visiems jo draugams, susi-
rinkusiems jam paskutinę gar-
bę atiduoti. Tikiuos, kad p.
Bradchulis padarė tą ne del
savo asmeniškų apsisikaitimų,

o tik dėl savo neapgalvojimo,
užmiršęs savo vietą, o klaidos
reikia atleisti. — J. Laukis.
P. S. Ant pabaigos adv. Jur-
gelionis perskaitė dar dvi te-
legramas, atsiųstas p-nios P.
Petraitienės vardu nabašninkui
rašytojo vardui pagerbti. Vie-
na buvo iš Clevelando, ir kuri
skamba šitaip:
„Dirvos Redakcija ir Cleve-
lando Lietuvių Burelis išreiš-
kiamė giliausios savo apgailos
netekus taip brangaus mūsų
pirmosios Amerikos dienos at-
siųžėjusio darbuotojo. Sykiu
siunčiame \$10 ant vainiko.“
— K. S. Karpavičius.

Kita iš New Yorko, N. Y.
tokio turinio:
„Reikiame chigagiečiams
sirdingo sąjauosmo Serno laido-
tųjų dienoje ir dalinamės su
jumis nuliudimu.“

— Račkauskas.
Lopatto, Steponaitis, Bush,
Strimaitis, Bukšnaitis.“

Dykai vakacijos vaikams

Vaikai nuo 8 iki 14 metų
amžiaus turi progą praleisti
vieną savaitę puikių vakacijų
ant smiltynų — Sand Dunes
— prie Michigan ežero. Kelio-
nė į Miller, Isd., ten ir atgal ir
kitos išlaidos atseina \$150 nuo
vaiko. Valgis ir viskas kita
aprupinta. Vaikai turi ateiti
užsiregistruoti į University
Settlement, 4630 Gross ave.
Klausti reikia Registration for
Summer Camp. Tėvai, duokite
progas savo vaikams praleisti
savaitę ant tyro oro.

IR RABINUI NEVALIA SU MERGINOMIS.

B. M. Brownstein, 1536
Spaulding gat., žydų rabinas
ir profesorius Moses Montefiore
žydų mokyklos, pateko bėdon.
Kai kurį laiką atgal jis aplei-
do savo pačiutę, kad pasimei-
lavus su kitoms merginoms ka-
baretuose. Jo dukte, Anna,
pranešė apie tai policijai. Na-
bagas rabinėlis ir jo numylėti-
nė Fanny Brown tapo areštuoti.
Užvakar jiedu buvo atga-
bentu Doros teisman, kur tei-
sėjas nubaudė p. Brownstein
užsimokėti \$100 ir patupėti
vieną mėnesį cypėj. Jo numy-
lėtinė turi užsimokėti \$100.
Jiedu susikabinę apledo teis-
mą ir pareiškė apeliuosią į
augštesnį teismą.

1,000 PLIENO DARBININKŲ SUSTREIKAVO.

Užvakar 1,000 neorganizuotų
Inland ir Calumet plieno kom-
panijų darbininkai sustreikavo.
Kelios dienos atgal jie
pareikalavo pakelti jiems al-
gas 20 nuošimčių. Kompanijos
atsisakė išpildyti jų reikalavi-
mą. Kompanijų dirblyklos
randasi Calumet'e.

RENDOS PRADEDA PULTI.

Pasak M. S. Walsh, nuomi-
ninkų lygos sekretoriaus, savi-
ninkų nugarkaulis jau esąs ga-
lutinai sulaužytas. Gyvenamų
namų rendos pradėjusios žy-
miai pulti. Tai įvykė dėl to
fakto, kad Chicagoje dabarti-
niu laiku esą apie 12,000 tū-
čių namų. Pereitomis kelio-
mis dienomis rendos nupuolu-
sios 25 nuošimčiais. Jos pul-
siančios ir toliaus.

NUPLIKO VAIKIUKAS.

John Kedziarski, trijų metų
amžiaus vaikas, 1315 Julian
gat., pasimirė Vaikų Memorial
ligoninėje dėl nuplikimo. Jis
bežaisdamas įvieto į viedrą
karšto vandens.

TIK 123,512 TONAI ANGLIŲ CHICAGOJ.

Chicago anglų pirklių asoci-
acija pereinomis dienomis
apskaitliavo kiek anglių randa-
si 229 anglų jarduose mieste
ir priemiestuose. Pasak komi-
sijos, Chicagoj randasi nedau-

giau kaip 123,512 tonai anglių,
kurių beveik kiekvienas tonas
jau esąs parduotas. Numato-
mas ankstyvas anglų truku-
mas. Biznieriai ir fabrikantai
tuo labai susirupinę.

Lietuvių Rateliuose

BRIDGEPORTO IVAIRUMAI.

Bagdžiūnas rengiasi „apsives-
ti“ su p-le C. L. Taryba.

Vaikšto gandy, kad p. Bag-
džiūnas rengiasi „apsivesti“ su
p-le C. L. Taryba sutinkanti
už jo „tekėti...“

„Vestuvių“ priežastis ve ka-
me. Bagdžiūnas, kaip jo arti-
mi „draugai“ tvirtina, nieko
hegaus nuo srovų už „piršlio“
„patarnavimą“ o p-le C. L.
Taryba pereitą trečiądienio va-
karą Raymond Chapelėj pra-
laimejo visus savo „procen-
tus...“

Dabar ir vienas ir kitas jau-
čiasi lyg vienų vieni likę po
šio svieto marnastis bradyti-
li...

Tai gi, taip sakant, didesnei
savo „patiekai“ juodu dabar
rengiasi neužilgo „apsivesti“...
Daug laimės ir ilgų metų
„jaunai porelei“!...

— Švilpukas.

BRIDGEPORTAS.

„Vilnės“ bosai bijosi unijos.

Kaip jau „Naujienų“ skaityto-
jams yra žinoma, kiek laiko at-
gal kaikurie „Vilnės“ darbinin-
kai, kurie yra savo bosų nežmo-
niškai išnaudojami, bandė orga-
nizuotis ir padaryti „Vilnės“
spaustuvę unijine. Bet „Vilnės“
bosai apie šitą darbininkų su-
manymą sužinoję, tuoj pradėjo
ant savo darbininkų šėli ir vie-
nų, kuris tą sumanymą pakėlė,
net pravare iš darbo, taip sa-
kant, išmetė gatvėn be duonos
karnio, neva tai dėl „stokos dar-
bo“. Kitus „Vilnės“ darbinin-
kus irgi laukė toks pat likimas
— būti išmestais į gatvę; todėl
jie tuo tarpu savo reikalavimų
greičiai nebestato.

Unijiniai darbininkai sužinoję
apie šitokią nelemtą „Vilnės“ bo-
sų elgimąsi su savo darbininkais
užsisistojo už juos ir parašė apie
tai kelis straipsnius į „Naujie-
nas“. „Naujienų“ redakcija mie-
mą patalpino savo laikraštį tuos
straipsnius. Tas, žinoma, labai
nepatiko „Vilnės“ Rūdiečiui, li-
notype'o operatoriui, kurį bosai,
matyti, pasamdė rašyti straips-
nius agituojančius nepriklausyti
unijai, ir kuris gauna daugiau
algos negu jo bosai tik sarmati-
jasi pasakyti kiek. Ir jie, ne-
drįsdami ką nors sakyti unijis-
tams darbininkams, kurie nori
juos suorganizuoti, meta visą
bėdą ant „Naujienų“ ir jų vedė-
jų, kurie jau apie du metai kai
įvedė uniją savo spaustu-
vėj, kam jie kišasi į „Vilnės“
darbininkų reikalus. Štai ką
vienas „Vilnės“ „darbininkas“
sako bolševikų laikraštyje:

„Jau kelintas numeris („Nau-
jienų“ — P. U.) išsena, kur ka-
bama ir raginama, kad „Vilnės“
„darbininkai susiorganizuotų“
uniją ir iškovotų didesnes al-
gas; žodžiu, kad darbininkai ru-
pintusi savo pilvą.“

Tai matote, gerb. skaitytojai,
kaip tas „Vilnės“ „darbininkas“
nugiedojo. Kaip sau norite, bet
aš jokių būdu netikiu, kad dar-
bininkas, kaip komunistai sakė,
alginis vergas, galėtų šitaip nu-
plaukšti. Jo supratimu, susi-
organizuoti į uniją ir iškovoti
didesnes algas, tai reikiška rupin-
tis savo pilvu. Kitais žodžiais
ariant, unijos, kurios rūpinasi
darbininkų ekonominiu buvio pa-
gerinimu yra nereikalingos, nes
jos rūpinasi darbininkų pilvu.
Ar šitas „Vilnės“ „darbininkas“
tik neturi tikslo kovoti prieš
unijas ir griauti jas? Iš jo au-
kščiau pasakytų žodžių tas ryš-
kiai matyti. Kokioj gi padėty
darbininkai atsidurtų, jei jie ne-
turėtų unijų bei organizacijų,

kurios rūpinasi darbininkų bu-
vio pagerinimu. Kiekvienas, ku-
ris tik priklauso prie kokios ne-
buk unijos, kurios yra tikslas
rupintis darbininkų reikalais,
aiskiai tą žino.

Toliau tas pats „darbininkas“
prisipažįsta, kad „Vilnės“ dar-
bininkų algos nėra didelės, bet,
girdi, didesnės už administrato-
riaus algą, o redaktoriai esą dar
mažiau gauna. Bet man įdomu
žinoti, kodėl čia tas „darbinin-
kas“ vis kiša administratorius ir
redaktorius. Juk mes nežadam
jų organizuoti, nes jie turi savo
„uniją“. Be to juk jie ir nega-
lėtų priklausyti Typography
Unijai, jeigu ir norėtų. Todėl
palikime juos nuošaliai. Jiems
užteks riebių sandvičių... Kitą
gi vietąjį tas „darbininkas“ vėl
sako, kad pas juos „algos nusta-
tytos ne pagal intelektualų suga-
bumą, bet pagal fizinį darbą“.
Labai gerai. Bet tas „Vilnės“
„darbininkas“ ten pat dirbdam-
as nežino, ar nenori žinoti,
kad dženitorius, kurio darbas
yra fizinis ir sunkiausias,
gauna tik 20 dol. savaitę. Bet
mes gerai žinom, kad admini-
stratorius ir redaktoriai gau-
na daug daugiau algos, jau ne-
kalbant apie jų visokius riebius
sandvičius... Tai kaip čia dabar
išsena: ar algos mokamos pagal
intelektualų sugabumą, ar pa-
gal fizinį darbą? Kam reikia me-
luoti ir apgaudinėti savo skaityto-
jus? Taip ir gražu!

Tas „darbininkas“ tiek nesą-
monų prirašė, kad reikia tik
stebėtis ir abeoti ar tik jis nėra
keno nors pasamdytas kovoti
prieš unijas ir jas griauti... Jis
dar ve ką sakė: „Jos („Naujie-
nos“ — P. U.) labai geidžia, kad
„Vilnės“ darbininkai būtų ma-
žiau idealistais, o daugiau sek-
tyvų paskui dolerį. Joms rupi
organizuoti darbininkus, kad jie ko-
votų prieš kitus darbininkus ir
jų organizacijas.“

Kur čia sensas, kur čia svei-
kas protas to žmogelio? Juk vi-
si gerai žinome iš patyrimo, ne-
reikia nei teorijų, kad juo dau-
giau darbininkų yra organizuo-
ty, tuo jiems yra lengviau ko-
voti už savo reikalus, nes jų spė-
kos yra tuomet didesnės. Juk
tik organizacijose yra darbinin-
kų galybė! Tas gi vargšas tvir-
tina, kad kuomet suorganizuosi
darbininkus vienos dirbtuvės,
tai jie kovos su kitos dirbtuvės
darbininkais. Reiškia, arba vi-
sus darbininkus išsų suorgani-
zuoti arba jų visai nereikia or-
ganizuoti. Tai toks „Vilnės“
„darbininko“ protavimas. Su
toku savo pasakymu, jis visai
nusmuko nuo koto. Štai del ko-
lių priežasčių „Vilnės“ „darbi-
ninkai“ „nenori“ organizuotis...

Iš visa ko matyti, kad „Vil-
nės“ darbininkai nenustos veiki-
ti, ir anksčiau ar vėliau jie susi-
organizuos, nežinrnt to, kad jų
bosai deda didžiausių pastangų

(Seka ant 6 pusl.)

R. J. BISCHOFFO KREDITORIJ

susirinkimas įvyks Columbia Hall,
1700 W. 48th St., utarninke, rugp. 15
d., 7:30 val. vak. Visi Bischoffo
kreditoriai kviečiami atsilankyti į šį
susirinkimą, nes bus daug svarbių
dalykų pranešta. Taipgi visi kredi-
toriai turi atnešti komiteto notas,
kitai nebus įleidžiama į svetainę.
R. J. Bischoffo kreditorijų Komiteto
headquarteris randasi 4922 So. Ash-
land Ave. Atdara kasdiena nuo 9 val.
ryto iki 9 val. vak. Visos notes turi
but sugrąžintos Kreditorijų Komitetui
iki rug-Aug. 15 d., 1922.

DR. A. MONTVID
Lietuvų Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telefonas Central 3362
1824 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Tel. Yards 1311
J. J. HERTMANAVICIUS,
3133 Emerald Ave.,
Chicago, Ill.
20-ti Metai Biznyje
ATLIEKA:
Notariališkus Darbus,
Insurance,
Real Estate,
Paskolas.

**SIANDIE PINIGŲ
KURSAS**
Siunčiant Lietuvon per mus:
16c. už 100 auks.
arba
625 auks. už \$1.00
Pigesnis kursas siunčiant
didesnes sumas
Pristatymas užtikrintas
Trumpame laike
**Central Manufacturing
District Bank**
State Bank—
Clearing House Bank
1112 West 35th Street
Turtas \$6,000,000.00

Dr. AL. DAVIDONIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 2316 So. Michigan Ave.
Valandos:
nuo 10 ryto iki 3 val. po piet.
Telefonas Victory 9082

Tel. Austin 737
**DR. MARYA
DOWIATT—SASS**
Katik sugrįžo iš Californijos ir
vėl tes savo praktikavimą po No.
5203 W. Harrison St.
Valandos 8—12 kasdienį ir 6—8
vakare išskiriant nedėdienius.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9698

Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų, ir
Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet.
7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dieną
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Fairfax 5574
Chicago.

Dr. Yuška
1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso valandos nuo 10 ryto iki
8 vakaro
Rezidencija 2311 W.

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 5-to pusl.)

jų ("Vilnis") darbininkų prie to nepileisti. Aišku jau ir iš to fakto, kad pirmesniuose savo atsakymuose į paraginimą priklausi prie unijos, jie apie uniją visai neužsiminė, tik kiek vėliau jie prisipažino, kad galimybė esant jį įstos į uniją. Lauksime!

Ant galo noriu pastebėti, kad nežiurint to, kaip labai "Vilnis" ar jos "darbininkas" pyktų už tai, kam mes juos raginam organizuoti, mes, organizuoti darbininkai, neunistome juos raginti tol, kol jie įves pas save uniją ir žmoniškas sąlygas savo darbininkams.

—Priklausas Unijai.

ATSIIMKIT LAISKUS IS NAUJENŲ OFISO.

Aleksandravičė, Kaz.
Andruska, Jonas.
Baranauka, Adeja.
Bartuševičius, Apl.
Čepaitis, A.
F. M.
Gedvilienė, Marijona.
Gestautienė, A.
Glambuski, J.
Herman, R.
Herman, R. Frank.
Jankauskas, F.
Juknis, Stefania, 3.
Jasinskis, Dom.
Juozaitis, Wm.
Juška, Juozas 2.
Kapočis, Louis.
Kazlauskas, Helen.
Kocinskis, Kaz.
Krustunetis, Jonas.
Kupstis, Peter 3.
Laureckis, Simon.
Linkinavičius, Jos.
Lukauskas, Antanas.
Lukauskas, Jurgis.
Marcinkus, Antanas.
Masionis, Antanas.
Mickevičius, J.
Molis, Juozas.
Petrušis, John.
Radkiewicz, Joseph.
Reginski, kastantas.
Rešia, Fran.
Rimkus, Frank.
Rukašius, Walter.
Skukauskis, Kaz.
Strumpis, Alex.
Umant, John.
Wite, Antanas.
Yurenas, Walter.
Zadeikis, Juozapas.

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laišškai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegul nuneina į vyriausiąją paštą, (Clark ir Adams gr.) atsiimti. Reikia klausyti prie langelio, kur padėta iškaba "Advertised Window" lobėi nuo Adams atėvės, pasakant laiško NUMERI, kaip kad šiame saraše pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturiolika dienų nuo paskelbimo.

4574 Demaras John K.
4575 Dimas John K.
4588 Trjmanis Piter
901 Augustasinski Stanislovin.
914 Brazdeikaitis Kastancija
918 Daugelenis Onnai
935 Gustis Stanislovas
943 Jencius Antanas
944 Jokubaitis Marė
945 Jokubaitis D.
947 Kimbras Stanislovas
948 Klebonas Jonas
952 Kurpavičius Jurgin
953 Kriksiusnas Joseph
957 Levonardai Macui
963 Muszkaš Mke
970 Orlavskene Veronika
978 Radzius Dominika
981 Sakunasi Fraunasi
984 Sidlauskas Jonas
983 Starolis John
998 Vaitkeucis Antanas
999 Varekous Peter
1002 Walantvenge Tekle
1003 Watkiewiczia Bronis.
1008 Yucwicius Mikolas
1009 Zvrginaite Lucija
1010 Zemaits George
1011 Zemaizamas Joseph

Pranešimai

Cicero. — Ciceros Lietuvių Pas. Klubas lauks mėnesinį susirinkimą pėtynioj, rugp. 11 d., 7:30 v. v., Talmontienės svet., 49 Ave. ir 15 St. Draugai susirinkite laiku ir atsiveskite naujų draugų.

— Klubo sekretorius.

Tautiška Draugystė Lietuvių Dukterų turės mėnesinį susirinkimą pėtynioj, 13 d. rugpjūčio, 1 val. po pietų, Mark White Square parko knygynė, 30-os ir Halsted gatvių. Prašome visas neres atsilankyti, nes yra svarbių reikalų.

— Valdyba.

North Sides Draugijų Sąjūdis, rengia protesto mitingą prieš Johnsono bilij, varžantį nepiliečius ateivius, pėtynioj, rugp. 13 d., 8 val. vak., Wicker Park Svet., 2046 W. North Ave., prie Milwaukee ir N. Robey gatvių. Protestuoti prieš tokius įstatynius yra bendras reikalas visų darbininkų, nes ir dabar visokie darbininkų varžymai žiauriai įstatymais ylia nepakankami.

Draugai, ši protesto mitinga padarykite sekmingu — skaitlingai susirinkite. — Komitetas.

Mellės Lietuvių Amerikoj D-tes mėnesinis susirinkimas įvyks subatoj, rugpjūčio 12 d., 7:30 val. vak., paprastoj svet., 1900 So. Union Ave. Bus svarstomas Lietuvos pripažinimo klausimas. Visi nariai atsilankyti.

— Fin. rašt. I. Vedeckis.

Lietuvos Dukterų Tautiška draugystė laikys savo mėnesinį susirinkimą pėtynioj, rugp. 13 d., 1 val. p. p., Raymond Chapel svetainėj, 816 W. 31 gat. Visi nariai malonėkite butinai atsilankyti, nes turime daug naujų dalykų aptvartyti.

— Valdyba.

North Sides Lietuvių Kriaučių klubo draugiskas išvažiavimas į Jefferson miškų įvyks pėtynioj, rugp. 13 d. Publika kviečiama gausiai atsilankyti.

— Komitetas.

Kensington. — Lietuvių Bendrovė rengia draugiską išvažiavimą į Riverdale miškų, pėtynioj, rugp. 13 d. Trokai pradės važti kaip 10 val. iš ryto nuo krautuvės iki vietai. Važiavimas visiems dykai. — Direkcija.

Pirmyn Mišraus Choro vienų vyrų repetitijos įvyks pėtynioj, rugp. 13 d., 9:30 v. iš ryto, Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Visi vyrai dainininkai malonėkite laiku susirinkti.

— Komitetas.

Town of Lake. — Teatrališko klubo "Lietuva" susirinkimas įvyks pėtynioj, rugp. 11 d., 8 v. v., Šv. Kryžiaus parap. svetainėj. Visi nariai malonėkite laiku susirinkti.

— Valdyba.

Chicago's Lietuvių Draugystės Susirinkimas visom Chicago's draugijoms bei vakarų rengėjams, kad "Birutė" ateinantį sezoną turi užimti svetainę šioms vakaroms: Auburn Park Masonic Temple del spalio 11 d., 8 m., Bohemian American Hall del lapkr. 5 d., 8 m., Pulaskio Hall del gruod. 31 d., ir C. S. P. S. Hall del bal. 15. 1923. Meldžiam visų j tai atkreipti atidą.

— "Birutė".

"Birutės" pranešimas. — Šiuo metu oranešimas visom Chicago's draugijoms bei vakarų rengėjams, kad "Birutė" ateinantį sezoną turi užimti svetainę šioms vakaroms: Auburn Park Masonic Temple del spalio 11 d., 8 m., Bohemian American Hall del lapkr. 5 d., 8 m., Pulaskio Hall del gruod. 31 d., ir C. S. P. S. Hall del bal. 15. 1923. Meldžiam visų j tai atkreipti atidą.

— "Birutė".

Draugystė Lietuvių Tautos Atgimimo rengia šaujamą išvažiavimą į Beverly Hills mišką, pėtynioj, rugp. 13. Pradžia 11 val. iš ryto. — Rengėjai.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU SAVO ŠVOGERIO Juozapo Albroko, pusbrolio Antano ir Julijono Jodeikių ir brolio Francisiaus Bialno visi paeina iš Zansurgų ir Slovių kaimo, Telšių apskr. Esiu naujai pribuvęs Chicago, norėčiau su Jumis pasimatyti. Atsišaukite: August Balmis, 4634 So. Paulina St., Phone Boulevard 3098.

JIESKAU SAVO TIKRO BROLIO Stanislovo Kazlauskio paeina iš Pivorių sodžiaus, Tituvėnų parapijos, šilavos valsc. Jau 14 metų kaip Amerikoj. Malonėkite atsišaukti pats arba žinantį praneškite, busi labai dėkingas. Vincetas Kazlauskis, 4508 So. Paulina St.

JIESKAU JUOZAPU PUSKEVICIAUS, paeinančio iš Likėnų kaimo, Paberžio val. Biršų apskr. Malonėkite kuogreičiausiai surįžti į Chicago, nes atvažiuoja iš Lietuvos sesuo ir K. Dravinskis.

BASE PUSKEVICIENE, 3214 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.

JIESKAU SAVO BROLIO LEONO Normanto, pirmiaus gyveno Argentinoj, Buenos Aires. Paeina Telšių ap. Gadumano parapijos, Kalnėnų kaimo. Turis svarbių reikalų. Jis pats ar kas kitas praneškite.

JUOZAPAS NARMONTAS, 1800 So. Jefferson St., Chicago, Ill.

JIESKAU JONO MOTUZO, kuris 1916 m. išvažiavo iš Chicago ir sakėsi, kad važiuojas į Wisconsin valstiją, bet dabar nežinau, ar gyvas ar miręs. Malonės pats atsišaukti, arba jį žinantį teiksis pranešti, nes yra labai svarbių reikalų. Box 89, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IVAIRUS SKELBIMAI

DIDIEJI CHICAGOS, COOK Pavietoj, fėrai greitai bus, Maywood, Ill. Rug. 25 iki Rug. 4. 10 didelių dienų ir naktų, kurios patrauks 350,000. Norinti red-hot minkštų gėrimų, ice cream etc., turi matyti manageri, room 226, 31 W. Lake St. Preinamos už vietą kainos.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGU DENGĖJAI
Kiauri stogai sutaisomi ir gvarantuojami, \$4.00. Automobilų trokų patarnavimas visoj Chicagoj ir apilinkė. Įsteigta 34 metai. Didžiausias ir geriausias įrengtas stogų dengimo įdaras Chicagoj. Tiksliai patyrę unijos darbininkai čia dirba. J. J. Dunne, Roofing Co., 3411-3413 Ogden Ave. Tel. Lawndale 0114. — Visi Skyriai.

ELEKTRO SVIESA
Išvadžiokite stubą dratais. Pigiausia kaina, gvarantuotas darbas. Cash ar lengvais išmokėjimais. Tel. Nevada 6977. Tom. Hogan.

ISRENDAVOJIMUI

RENDAI KRAUTUVE IR UZPAKALY 4 kambariai, taigi yra barnė, randasi 3549 S. Halsted St.
H. EPSTEIN,
Rm. 337, 154 W. Randolph St.
Tel. Main 2662

SIULYMAI KAMBARIŲ

ISDUODU KAMBARIJ SU GARU apsidomai, vienam vaikui ar dviem. su valgiu ar be valgio kaip norėsite. Atsišaukite:
3842 So. Union Ave.
Tel. Yards 5773

REIKALINGI ŽMONES ANT GYVENIMO I LIETUVISKĄ HOTELI; su valgiu ir be valgio, tinkama vieta del visokių žmonių.
Atsišaukite j
1606 So. Halsted St.
Klauskite Mrs. Gadeiko.

JIESKO DARBO

JIESKAU darbo j barberne, esu patyręs tam darbe. Kam reikalinga, atsišaukite ant šio antrašo: J. K. 4559 So. Washenaw Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU IR MOTERU

REIKIA vyrų ir moterų valdžios darbių, pašto klerkų, laiknešių, geležinkelio klerkų, moterų, kaipio klerkos—typistės etc. O'Brien School, 219 S. Dearborn St. Room 209.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERU

REIKIA 50 merginų lengvam dirbtuvės darbiui; nuo šmotų darbas, gera alga. American Insulated Wire Cable Co., 954 W. 21st St.

PUNCH press operuotojų patyrusių, darbas nuo stukių, valandos 7 lig 5.
Cassidy-Fairbank Mfg. Co.,
6126 S. La Salle St.

REIKIA MOTERIES BONKOMS plauti: valandos 8 iki 4:30 kasdien ir 8 iki 1 subatomis, \$15.00 savaitėi, nuolatinis darbas.
GEORGE RASMUSSEN CO.,
1000 Crosby St.

REIKALINGA MOTERIS AR VEDUSI pora pridabojimui 3½ metų mergaitės. Duosiu kambarį vedusiems arba materialai. Kitais dalykais susitarim ant vietos. Atsišaukite.
C. BARTKUS,
2941 W. 39th St., arba Pershing Rd. antros lubos

REIKIA 10 moterų sortavimui skudurų. Kreipkitės tuojau.
LYNN & HORRITZ,
1820-22 W. 14th St.

REIKIA DARBININKŲ
VYRU
REIKIA salesmanų — turime labai pulkia pardavojimo propoziciją. Apsukrumas vadovauja — gera komisija, kurią galėsite padaryti pinigų. Musų žmonės uždirba nuo \$100 iki \$300 i savaitę. Turi kalbėti gerai angliskai. Klauskit Mr. Herria, 611 Union Bank Bldg., 25 N. Dearborn St.

REIKIA paprastų darbininkų j geležies kiemą. \$4.00 per dieną. Kreipkitės:
Concrete Engineering Co.,
1926 So. 52nd Ave.

REIKALINGAS APSUKRUS

žmogus pardavojimui real estate pirmo morgičiaus auksinius bondus. Gera propozicija. J. Hochstadter, 127 N. Dearborn St., ruimas 1128.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU

!! REIKIA !!

Darbininkų — vyrų j galvanizavimo skyrių. 42c. j val. Joslyn Mfg. & Supply Co., 3700 South Morgan St.

REIKIA KABINET DIRBEJŲ, dūdingo rūmlo rakandų; nuo šmotų darbas, geras uždarbis. Taipgi norintieji išmokyti kabineto dirbimo, gausna gerą pradinį užmokestį. Kreipkitės:
CHICAGO FURNITURE CO.,
1346 N. Blanche St.

REIKIA vyrų abelman dirbtuvės darbiui. Nuolatinis darbas. Kreipkitės:
WESTERN FELT WORKS,
4115 Ogden Ave.

!! REIKIA !!
Grinderio (tekintojų) j North Side Malleable Foundry. Kreipkitės, Illinois Malleable Iron Co., 1760 Diversey Parkway.

REIKIA kilbasijų ir ruktos mėsos pardavėjo, aukštos rūšies užsiėmimas. Proga padaryti gerus pinigus. Ideal Pkg. Co., 812 W. Lake St.

REIKIA kilbasijų ir ruktos mėsos pardavėjo, aukštos rūšies užsiėmimas. Proga padaryti gerus pinigus. Ideal Pkg. Co., 812 W. Lake St.

REIKIA kilbasijų ir ruktos mėsos pardavėjo, aukštos rūšies užsiėmimas. Proga padaryti gerus pinigus. Ideal Pkg. Co., 812 W. Lake St.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI Paige touring karas, 6 cyl. Continental motoras 1917 metų. Parduodu labai pigiai galima matyti vakarais. Chas Wirbick, 4002 Brighton Place, Phone Lafayette 7366.

MAINYSIU savo touring karą ant troko, kuris būtų tinkamas bučeriui. Mano karas yra Days, 7 pasažierių.
3840 So. Albany Ave.

PARDAVIMUI CHANDLER AUTOMOBILIUS

Chandler 4 sėdimų, 4 metų senumo gerame padėjime. Antrašas:
J. LASKY,
2257 West 22nd Pl.

BARGENAS! PARDUODU 5 SEDYNIU Maxwell, vėliausias mados automobilis. Gerame padėjime, atrodo kaip naujas. Parduodu labai pigiai, arba mainysiu ant mažo kokio biznio ar namo.
J. BAGDON,
4414 S. California Ave.

RAKANDAI

PARDAVIMUI FRONTINIS GERAS setas, divi lovos, trys geri kėdės, visi randai gerame stovj. Kam reikalingi tokie dalykai, atsišaukite. nes parduosiu labai pigiai, 3 floras iš užpakalio.
3305 So. Halsted St.

PARDAVIMUI 3 šmotų seklyčios setas, pastatoma ant grindų. Pigiai.
713 W. 21st St.

PARDAVIMUI salionas lenkų ir lietuvių apgyventojų vietoj. Turiu parduoti greitai laiku, nes išvažiuoju j kitą miestą.
4125 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, gera vieta ir gerai biznesas. Svarbi pardavimo priežastis. Pašaukit
Lafayette 6177

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų kolonijoj. Biznis senas ir geras. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.
5343 S. Halsted St.

PARDAVIMUI mažas lunch ruimas ir duonos keptuvė prie 63-os gatvės. Labai gera proga kuris moka kepti ruginę duoną.
918 W. 63rd St.

PARDAVIMUI grosernė ir delicatessen biznis išdirbtas per 20 metų, kambariai del pragyvenimo, renda \$30, lysas, geriausia proga, 1001 W. Congress St.

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų apgyventojų vietoj; rendos tik \$50.00 j mėnesį. Šeši kambariai del gyvenimo, turiu parduoti greitai.
2444 W. 46th Place.

KAS PIRMESNIS TAS LAIMES. Gera karčiama turi būti parduota pirm 15-tos šio mėnesio už aukštesnį pasiūlimą, reikiama kas daugiau pasiūlis tas karčiama nuiprks. Kainos nėra. Atsišaukite: 504 E. 115 St., kampas Cottage Grove ir 115 gatvių.

PARDAVIMUI BUCERNE, GROsernė, taigi 2 aukštų muros namas ir šilip tuščias lotas, geroj vietoj, gerai biznis eina.
5129 Archer Ave.,
kampas Kildare Ave.
Tel. Lafayette 0392

PARDAVIMUI GROSERNE ANT Halsted St. Renda pigi. Biznis cash geras. Parduosiu pigiai, nes turiu išvažiuoti j Lietuvą.
Atsišaukite:
3212 So. Halsted St.
(Restoranas)

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI salionas, viso-kių tautų kolonijoj. Biznis per 15 metų. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos.
1458 W. 15 St.

PARDAVIMUI restauracija labai pigiai, geroj vietoj. Parduosiu pigiai, du kambariai del pagyvenimo, \$35 rendos. Atsišaukite, 646 W. 14th St. Chicago

PARDAVIMUI grosernė, ant gero kampo, parduosiu už prieinamą kainą, iš priežasties partnerių atsiskyrimo. Atsišaukite: 2058 W. 21st St. Chicago.

PARDAVIMUI pool room. Atsišaukite:
901 W. 14 St.

FOTOGRAFŲ ATIDAI
Pardavimui puiki didelė Studio labai geroj vietoj; turi būti parduota j trumpą laiką. Tai yra nepaprastai naudinga proga jaunam lietuviui artistui, kuris nori savo ateitį pakelti. Atsišaukite j Naujienų Skyrių, 3210 So. Halsted St. num. 135.

EXTRA BARGENAS
Saliono barai pardavimui labai pigiai, kam reikia barų atsišaukit greit nes mes turime dvejus barus. Nepareikšti progos.
158 Kensington Ave.,
Kensington, Ill.
Tel. Pullman 5885

PARDAVIMUI GROSERNĖ ICE cream ir visokių smulkmenų. Parduosiu arba mainysiu ant namo. Lysas ilgam laikui, renda pigi, biznis senas ir išdirbtas; gera proga norintiems turėti gera biznį.
505 W. 32nd St.

BEVEIK DYKAI
Parduodu pirmos klasės grosernė labai geroj biznio vietoj. pardavimo priežastis yra labai svarbi, kas piras atsišauks, tas laimės. Atsišaukite tuojau 3233 S. Halsted St. arba F. J. SZEMET,
4217 Archer Ave.

LABAI PIGIAI PARDUODU poolrūmį, 6 stalai, 3 kėisai, arba jėškau pusininko barberio, kuris galėtų atpirkti pusę ar visą ar renduoti. Biznis išdirbtas per daug metų. Išlygas patirsite ant vietos.
S. GERULIS,
1304 S. Main St., Rockford, Ill.

PARDAVIMUI PIENYČIA IIR grosernė, senai išdirbtas biznis; pelninga vieta; noriu parduoti greitai. Pirkite pigiai.
JONAS GURSKIS,
1413 S. 49th Court,
Cicero, Ill.

PARDAVIMUI BUCERNE IIR grosernė, kas norite gera biznį įsigyti su mažai pinigų, tam yra gera proga ant šio pirkinio. Priežastis pardavimo nesveikata.
Klauskite:
Tel. Boulevard 2302

PARDAVIMUI saldinių, groserio, tabako, minkštų gėrimų ir kitokių smulkmenų krautuvė. Lysas po 2 metų, 125 E. 107th St., Roseland.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, lietuvių kolonijoj. Biznis senas.
1834 Canalport Ave.

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų kolonijoj. Biznis senas ir geras. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.
5343 S. Halsted St.

PARDAVIMUI mažas lunch ruimas ir duonos keptuvė prie 63-os gatvės. Labai gera proga kuris moka kepti ruginę duoną.
918 W. 63rd St.

PARDAVIMUI grosernė ir delicatessen biznis išdirbtas per 20 metų, kambariai del pragyvenimo, renda \$30, lysas, geriausia proga, 1001 W. Congress St.

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų apgyventojų vietoj; rendos tik \$50.00 j mėnesį. Šeši kambariai del gyvenimo, turiu parduoti greitai.
2444 W. 46th Place.

KAS PIRMESNIS TAS LAIMES. Gera karčiama turi būti parduota pirm 15-tos šio mėnesio už aukštesnį pasiūlimą, reikiama kas daugiau pasiūlis tas karčiama nuiprks. Kainos nėra. Atsišaukite: 504 E. 115 St., kampas Cottage Grove ir 115 gatvių.

PARDAVIMUI BUCERNE, GROsernė, taigi 2 aukštų muros namas ir šilip tuščias lotas, geroj vietoj, gerai biznis eina.
5129 Archer Ave.,
kampas Kildare Ave.
Tel. Lafayette 0392

PARDAVIMUI GROSERNE ANT Halsted St. Renda pigi. Biznis cash geras. Parduosiu pigiai, nes turiu išvažiuoti j Lietuvą.
Atsišaukite:
3212 So. Halsted St.
(Restoranas)

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų apgyventojų vietoj. Senas biznis ir išdirbtas, parduosiu pigiai, priežastis parlavimo patirsite ant vietos, 3432 S. Halsted St.

PARDAVIMUI bučernė viso-kių tautų apgyventojų vietoj. Senas biznis ir išdirbtas, parduosiu pigiai, priežastis parlavimo patirsite ant vietos, 3432 S. Halsted St.

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų apgyventojų vietoj. Senas biznis ir išdirbtas, parduosiu pigiai, priežastis parlavimo patirsite ant vietos, 3432 S. Halsted St.

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų apgyventojų vietoj. Senas biznis ir išdirbtas, parduosiu pigiai, priežastis parlavimo patirsite ant vietos, 3432 S. Halsted St.

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų apgyventojų vietoj. Senas biznis ir išdirbtas, parduosiu pigiai, priežastis parlavimo patirsite ant vietos, 3432 S. Halsted St.

PARDAVIMUI salionas viso-kių tautų apgyventojų vietoj. Senas biznis ir išdirbtas, parduosiu pigiai, priežastis parlavimo patirsite ant vietos, 3432 S. Halsted St.

NAMAI-ZEME

PARDAVIMUI AR MAINYMU ant saliono. Turiu 3 pagyvenimų mūrinių namų, po 4, 4 ir 7 kambarius, elektrika, fornis šiluma, ant pirmo floro, aukštas sklepas. Namai randasi ant Bridgeporto, lietuvių kolonijoj, parduosiu pigiai, arba mainysiu ant saliono nepaisant kokio apilinkė. Kreipkitės tuoj. J. Namon, 808 W. 33rd Pl., arti Halsted St. Tel. Boulevard 1550.

NEGIRDĖTAS BARGENAS
Pardavimui 2 pagyvenimų mūrinių namas po 6 ir 6 kambarius, elektrika, maudynės, visur kietmedis, aukštas cimentuotas sklepas, pečiaus šiluma, rendos neša \$95.00 j mėnesį, kaina tik \$8.500, imokėt reikia \$3,000, o kitus palikt rendoms, namai randasi pulkioj vietoj Southside ant bulvaroj; kas jėškot gero namo ir pigiai, tai pasiskubinkit, ba tuoj bus parduota. J. Namon, 808 W. 33 Pl. arti Halsted St.

SAVININKAS PARUODA 6 AKERius žemės Downer Grove, 3 blokas nuo Ogden Ave. 84 traukiniai kasdien, pervažiavimas 13c. Labai graži vieta, parduodama arba visų farmal. Lotai tiečiai skersai gatvės. Reikia imokėt tik \$1,500.00 likusius lengvais išmokėsimais. Kreipkitės laiku No. 88, 1739 S. Halsted St.

PARDAVIMUI MEDINIS 4 KAMbarių namas su beismanu. Visai naujas, geroj vietoj, prie pat bulvaru parduosiu pigiai.
Atsišaukit greitai:
2320 W. 47th Place.
Prie pat Western Bulvaru.

PARDAVIMUI AR MAINYMU ant loto 2 pagyvenimų 6 ir 7 kambarių medinis namas ir dviejų kambarių garažius. Elektros šviesa, maudynės, rendos — \$60, kaina \$3,500. Pirmas auštias tuščias galima tuoj etti įvynti. 2855 So. Union Ave., savininkas gyvena, 2923 Emerald Ave.

LOTAI \$375.00
LIEUTUVIŲ SV. KAZ. VIENUOLYNO ir arti MARQUETTE PARKO turim gerų ir pigių